

M Mercator Preskrba

TRGOVINSKO PODJETJE TRŽIČ, d.d.

DISKONT PRODAJALNA KRIŽEOdpri: tel.: 57-391
od 7. - 19. ure.
sobota od 7. - 12. ure. Obiščite nas!

Pogajalci o miru, str. 2 generali o vojni

gotovinski kredit
tudi na 18
mesecevljubljska banka
Gorenjska banka d.d.
Kranj

Evropsko upanje in nezaupanje

Kar nekaj stvari je dosegla Slovenija v desetletni vojni z jugoslovansko armado. Pokazala je, da ima dobro organizirano in predvsem moralno visoko motivirano oboroženo silo. Agresija je v marsičem razblinila desetletni mit o nepremagljivosti jugoslovanske armade, razen tega pa je pokazala, kako je lahko ranjena armada nevarna in sposobna najbolj brutalnih dejanj na bojišču in nad civilnim prebivalstvom, razen tega pa tudi laži v informacijski vojni. Napad na Slovenijo je pokazal, da jugoslovanske oborožene sile nimajo prav nobene kontrole in da se nahajamo v absurdnem položaju, ko vojska diktira jugoslovanski politični oblasti. Tudi to se je pokazalo, da vojski, če so količjak obveščeni, nič več ne želijo umirati za vsako ceno in za vsak cilj, pa naj bo še tako ideološko visok in posvečen. Jugoslavija in njena armada po tej vojni nikdar več ne bosta takšni, kot sta bili pred njo. Slovenskojugoslovanski spopad je pokazal ozadje miniranja delovanja državnega predsedstva, pa metod zveznega premiera Anteja Markovića, ki se je očitno odločil s silo ohraniti Jugoslavijo, ob soglasju nekaterih tujih držav, kar je sedaj jasno. Američani, očitno prvi v podpori Markovića, so prvi dejali, da je šla zvezna vlada predaleč. Te krivde ni mogoče na noben način oprati, pa tudi dejanja ni mogoče na noben način opravičiti.

Predvsem pa si je Slovenija izborila položaj mednarodnega subjekta, čeprav še ne uradno priznane. Na zadnjih 16 urnih pogajanjih na Brionih je Slovenija nastopala kot enakovreden partner Jugoslaviji, Evropski skupnosti, pa Hrvaški in Srbiji. Dosegli so mednarodno kontrolo nadaljnjih poga-

janj in samo tej kontroli lahko zaupamo, saj sta nas tako armada kot zvezno predsedstvo, pa tudi marsikdo drug v Jugoslaviji, že prevečkrat izigrali. Evropi nedvomno lahko bolj zaupamo kot domačim sogovornikom, ne smemo pa se predati slepemu zaupanju. Če samo to, da bi nas takoj priznali samo v primeru nove agresije armade, je znak, da nikomur ne kaže vnaprej in brezpogojno zaupati. Javno mnenje je na naši strani, tudi vlade gojijo do nas simpatije, vendar bi očitno marsikdo v Evropi ponovno obudil staro Jugoslavijo.

Na brionskih pogajanjih Slovenija ni iztržila tako malo. Evropa ji ne odreka razglasitve samostojnosti in neodvisnosti. V bistvu priznava našo državnost, za probleme, zaradi katerih pa bi bila spet lahko vojna, pa terja pogajanja. To so carine, ki naj bi jih pobirala slovenska carina za zvezno blagajno, pa režim na meji, kjer bo ostala slovenska policija, zeleni pas, kjer je bila doslej armada, pa naj bi se v treh mesecih uredil po evropskih normah, to je v mejni pas brez vojske. Nihče ni zahteval ali celo pristal, da se armada vrne na meje. Za Slovenijo je ta trenutek bistveno, da dobimo trajen mir in nadzor nad tistimi, ki bi jih premamilo orožje. Če bomo dosledni, bo zaupanje v nas naraslo. Imamo upanje, da bomo po treh letih res svobodni, kot obljublja ministrska trojica, ta svoboda pa pomeni mednarodno priznanje. Delovati moramo, da se bo ušla nasprotna stran, ne pa mi. Mir ni odvisen od nas, ki smo od vsega začetka zanj in za pogajanja, ampak od onih, ki so nas napadli. Na Brionih smo sklenili razumen kompromis in tu je meja, na kateri moramo vztrajati. ● J. Košnjek

Za poldrugi letni slovenski proračun vojne škode

Ljubljana, 6. julija - Dr. Leo Šešerko, podpredsednik slovenske vlade in predsednik vladne komisije za oceno vojne škode ob agresiji jugoslovanske armade na Slovenijo, je v soboto sporočil prvo okvirno oceno posledic brutalnega vojaškega napada. Po prvi oceni vladne komisije je brezobzirnost beograjskega generalštaba Sloveniji povzročila za 96 milijard din vojne škode oziroma za 2 milijardi ter 714 milijonov ameriških dolarjev. V primerjavi s slovenskim proračunom za letošnje leto znaša škoda kar 1,4 vseh predvidenih prihodkov za financiranje naše države. ● M. Va., foto: J. Cigler

Začasna zamrznitev nekaterih cen

Brez vojnih dobičkov

Ljubljana, 5. julija - Kljub živahni diplomatski dejavnosti, obrambnim pripravam in aktivnostim ter reševanju nekaterih ključnih problemov, ki nam jih je vsilila vojaška intervencija JA, je slovenska vlada na današnji 101. seji spregovorila o cenah in nekaterih drugih gospodarskih ukrepih, ki jih razmere narekujejo. Če vemo, da so bili ukrepi ZIS-a, na podlagi katerih je armada začela uničevalni pohod po naši mladi državi, usmerjeni prav v gospodarsko blokado in zlom Slovenije, potem moramo prav za tovrstno preživetje napraviti vse, kar je v naših močeh.

Vse pogostejša opozorila na dvigovanje cen tudi najosnovnejših življenjskih potrebščin, je spodbudilo slovensko vlado, da je cene, ki jih ima po zakonu o cenah pod svojo kontrolo, z odlokom vrnila na predvojno raven. Tako naj bi se na stanje 26. junija vrnila cena mleka in mlečnih izdelkov, svežega mesa in perutnine, moke (tipa 500 in 850), kruha, jedilnega olja, sladkorja, soli, mineralne vode in pralnih praškov. Izkoriščanje nastalih razmer za dvigovanje cen pomeni vojno dobičkarstvo, ki je vredno vsega obsojanja, zato vlada poziva tudi proizvajalce drugih dobrin, da se vzdržijo tovrstnega ravnanja, tiste, ki so tako ravnali, pa, da to nemudoma popravijo tudi pri cenah tistih izdelkov, ki niso pod neposredno kontrolo.

Na seji vlade so se tudi odločili, da se takoj imenuje komisija za ocenjevanje nastale škode, ki jo je povzročil v posredni in neposredni obliki pohod JA. Vojno škodo na bi po enotni metodologiji ocenjevala komisija pod vodstvom podpredsednika dr. Lea Šešerka, ki je na terenu že začela delati. Napori za normalizacijo življenja namreč terjajo takojšnjo odpravo nastalih poškodb, to pa pomeni, da je za realno oceno škode potrebno pohiteti. Nastalo škodo bo potrebno, v nadaljnjih dogovarjanjih o novih odnosih

v Jugoslaviji oz. z Jugoslavijo, upoštevati.

Beseda je tekla tudi o načinih plačilnega prometa s tujino. Znani so poskusi za blokado bančnega sistema Slovenije in Hrvaške, zato so sklenili, da se do nadaljnjega - dokler se odnosi ne razčistijo in ne bodo znani ukrepi Narodne banke Jugoslavije - uporablja sistem evidenčnih deviznih pravic, kakršnega smo zgradili v Sloveniji. Z uredbo je določen rok izterjave plačila izvoženega blaga, ki ne more biti daljši od 90 dni (brez možnosti podaljševanja), ki ga morajo upoštevati tudi banke, ki kreditirajo izvozne posle. Ostaja tudi sistem zagotavljanja deviz za splošne potrebe (30 odstotkov prilivov), novost pa je ta, da bo morala banka, ki bo kršila sedem dnevni rok plačila v tujino, posledice zamude (tečajne razlike in druge stroške), plačati sama. Bankam je tudi naloženo, da do konca avgusta poravnajo vse primanjkljaje nastale v sistemu evidenčnih deviznih pravic, ki so nastale od 1. marca, ko je ta sistem uveljavljen. Sicer pa si vlada, v sodelovanju s carinarnicami, prizadeva za čimmanjše motnje pri oskrbi gospodarstva tudi z uvoženimi materiali, saj je postalo več kot očitno, da bomo živeli le od tistežga, kar bomo ustvarili. ● Š. Žargi

Tako izgleda veliko slovenskih cest, kajti armada jih je uničevala namerno, kar je iz foto zapisa o zdrobljenih robnikih in razkovanem asfaltu očitno.

V provizoričnih cestnih blokadah na slovenskih cestah je bila večina razpoložljivih tovornjakov in prodor tankov je pustil za seboj razdejavanje, zmečkano ali zogleleno pločevino. Kljub brutalnosti armade pri uničevanju slovenskih materialnih dobrin je poskus okupacije spodletel.

Tuji partnerji zaenkrat še razumejo naše težave

Plačil tudi s Hrvaške ni več

Kranj, 8. julija - V tovarnah, kjer te dni še nimajo kolektivnih dopustov, se seveda srečujejo s številnimi težavam in problemi, ki jih prek območnih enot sporočajo gospodarski zbornici. Andrej Prišlan, direktor območne zbornice v Kranju, nam jih posređoval nekaj.

V Gorenjski predilnici v Škofji Loki kot največji problem navajajo neplačevanje, predvsem iz Srbije in Vojvodine, kar že presega vse znosne meje. Pozanimali so se in neuradno izvedeli, da plačila zadržuje SDK. Delavci so na kolektivnem dopustu, ki so ga začeli teden dni prej, delati bodo začeli 23. julija. V stalnih stikih so s tujimi partnerji, ki razumejo probleme, vendar se v Gorenjski predilnici trudijo, da odpošiljajo vsaj najbolj nujne količine, v petek so izvozili sedem vagonov blaga, tuji zaenkrat še niso odpovedali nobenega posla. Slabo pa so oskrbljeni z repromaterialom.

V kranjskem Tekstilindusu so danes začeli delati, problem imajo z bombažem iz Sovjetske zveze, naše uvozno izvozne firme ga nimajo, niti Jugotekstil, niti Uniteks. Vendar so izvedeli, da ima avstrijska firma Otto Kinnen takšen bombaž v skladišču v koprski luki, skušali ga bodo s pomočjo naše in avstrijske zbornice. Urediti pa bodo seveda morali plačilo, saj gre za 40 ton bombaža, od tega 20 ton prve in 20 ton druge kvalitete, kar stane 73 tisoč dolarjev, upajo, da bo banka odprla akreditiv. Ostale surovine imajo v zalogi, nekaj barve iz Zagreba bodo dobili po železnici, greba carinjenjem nimajo težav, saj s zastojem ni.

ERO Kranj ima dela dovolj, poseben problem pa je prodaja v druge republike, tudi s Hrvaške ter iz Bosne in Hercegovine nobenega plačila, če zaostanki ne bodo plačani, bodo prihodnji mesec tja ustavili

prodajo. Nekaj težav so imeli prid dobavah polizdelkov kooperantov, zaradi motenj pri transportu. V stalnih stikih so s tujimi partnerji, ki so doslej dobavili vse dogovorjene količine, problem bo nastal le, če se bodo razmere pri nas ponovno zaostriale. Na planiran, tritedenski kolektivni dopust gre do 20. julija.

Iskra Števeci Kranj imajo kolektivni dopust planiran od 22. julija, tri tedne. Delo poteka normalno, repromateriala imajo do dopusta dovolj, rešili so probleme izpred tedna. Delali so celo minulo soboto, da so izpolnili izvozna naročila. Sicer pa imajo dela toliko, da namepravajo po dopustih uvesti izumensko delo. Pripravljajo se na večji izvoz v Kolumbijo, do konca naj bi tja dobavili 60 tisoč števcev, izdelovati jih bodo začeli novembra. Dodatno bodo do določen čas zaposlili še 60 do 70 ljudi, računajo, da bodo dnevno proizvedli 2.000 troyafaznih števecov dnevno.

V škofjeloški Jelovici proizvodnja normalno teče, nekaj težav so imeli pri izvozu, dobave so preusmerili na železnico. Prav tako so problematična plačila, nekaj so delali tudi za JLA, ki je prej plačevala direktno, zdaj pa so jih obvestili, da bodo plačilo prejeli preko gradbene firme, ki gradi za JLA. Z repromaterialom zaenkrat nimajo težav. Novih kupcev v poslovalnicah ni, imajo jih 19 izven Slovenije, večina jih je v Srbiji, kjer se presenetljivo dobro delajo, čeprav posebnih nakupov ni. Bojijo se, kaj bo, če bo prišlo do polasti-

tve te njihove lastnine, zato jih seveda zanima, kako Slovenija razmišlja v tej smeri, če lahko računajo na odškodnino. Leto dni star pa je že star dolg, povezan z NBJ, gre za izvoz v Sovjetsko zvezo, ki je denar že nakazala, Jelovica pa ga še ni dobila. Tuji partnerji razumejo naše težave, opozorjajo pa, če se bodo nadaljevale, bodo začeli prekinjati poslovne stike, saj jih njihova konkurenca v tujini nagovarja in prikazuje črno sliko o prihodnosti Slovenije. Kolektivni dopust imajo planiran konec julija.

V škofjeloškem Kroju normalno delajo, s tritedenskim kolektivnim dopustom bodo začeli 13. julija, dotlej imajo dovolj repromateriala. Opozorjajo, da plačil tudi s Hrvaške ter Bosne in Hercegovine ni, srbski trg so že opustili, na Hrvaško prodajo približno 40 odstotkov proizvodnje, v Bosno 30 odstotkov. Hrvaški kupci dolgujejo že približno 1,1 milijona dinarjev, prav tako so neuradno izvedeli, da plačila zadržuje SDK. S tuji partnerji so v stalnem stiku, nekateri so izredno čustveno sprejeli naše težave in ponudili pomoč, drugi pa so strogo poslovni in hladni.

Šešir v Škofji Loki je imel minuli petek težave z izvozno pošiljko, uspešno so jih že rešili. Prevoznik je namreč zahteval takojšnje plačilo v devizah oziroma garancijo tuje banke.

V begunjskem Elanu so imeli zaradi blokad na cestah največje težave z dobavami domačega materiala, nekaj uvoznih pošiljk materiala pa je ostalo na Šentilju, v Sežanu in na letališču Brnik, te težave zdaj rešujejo. Izvozne pošiljke so preusmerili na železnico. ● M. V.

VOJNOPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Amerika pomagaj!

Veliki sili sta vsaka po svoje sokrivi za vojno vihar, ki je v minulih dneh divjala v R Sloveniji. Pa ne le zaradi zagovarjanja iste peklenske formule o "enotni in demokratični" Jugoslaviji, v kateri je enotnost sovjetski, demokratičnost pa ameriški delež in v imenu katere je srbski vojaško-boljševistični kompleks na slovenski zemlji in na živih ljudeh "preverjal" svoje generalistične utvare. Dejstvo je namreč, da sta bili ravno obe velesili tisti, ki sta omogočili, da se je J(L)A razrasla v tak hipertrofirani, preobilni rejen vojaški organizem, ki zdaj divja kot lintvern, bruha ogenj in žre ljudi.

Gre za doslej prikrit, a globok problem, ki sodi še v poglavje "Evropa po Jalti". Zgodovino te zadeve poznamo, a jo vseeno na kratko povzemamo. Veliki trije so si možnost svojega političnega vplivanja v povojni Jugoslaviji razdelili po načelu "fifty-fifty" (50 : 50). Tako je bilo sklenjeno za njihovo mizo, v balkanskih in dinarskih gorah pa so se stvari razvijale po svoje, predvsem pa tako, kot je hotel maršal Tito, opri na svojo, iz ljudstva nastalo vojsko. Najprej je bil 100-odstotno na sovjetski strani. Ko se je skregal s Stalinom, pa je sklenil, da bo v Jugoslaviji Stalin kar on sam, skrit za masko ljudskega, prosvetljenega absolutista. ZDA, ki so se medtem že zapletle v blokovski konflikt s SZ, so seveda rade volje podprle vsakega, ki je odpadel od nasprotni strani. Vedeli so, da je Tito globoko v svojem srcu še vedno boljševik, da pa ima hkrati najrajši samega sebe in se bo potemtakem dejansko zoperstavil sovjetski invaziji. Motila jih je njegova nevrščena drža in dejstvo, da se je v arabsko-izraelski vojni (1967) odkrito postavil na arabsko-sovjetsko stran; toda že naslednje leto je ostro reagiral na sovjetsko okupacijo Čehoslovaške. Skratka: Američani so ga vojaško prav izdatno podpirali. Njihov račun je bil tak: namesto da vzdržujemo svoje divizije v severni Italiji in Grčiji, raje damo denar Titu in njegovi JLA, saj je gotovo, da se bosta v primeru sovjetskega napada le-temu uprla. In tako je naš maršal dobil od strica Sama iz Amerike kar za 24 (z besedo: štirinajset) milijard dolarjev namenske in nepovratne vojaške pomoči!

S to pomočjo je zgradil silni vojaški stroj, čigar velikost je bila tedaj verjetno upravičena. V letih po njegovi smrti se je začel proces, ki je prerasel Evropo po Jalti; velika dva sta ga simbolično sklenila in potrdila v srečanju na Malti, 1989. JLA pa je kljub povsem spremenjenim vojnopolitičnim razmeram okoli nas ohranila svojo velikost in hkrati vseskozi izkazovala očiten apetit, da bi se še povečala. In kar je še hujše: za vsako ceno je hotela ostati razsodnik in političnih zadevah, arbitri, ki svet, ukrojen po spoznanjih informatike in visoke tehnologije, še naprej zapopada po načelih boljševiškega katekizma.

In ne nazadnje: Tito, ki se je zavedal, da Sovjetov ne bo držal frontalno, si je omislil še sistem SLO; spustil bi jih v notranjost, nato pa njihove kolone napadal od vsepovsod. Ob JLA je tako zasnoval še TO. Kako prav je ravnal, vidimo pravzaprav šele zdaj, ko je do napada dejansko prišlo - le da namesto Rdeče armade napada JLA, slovenska TO pa se, čeprav pomanjkljivo oborožena in operativno še ne povsem usklajena, prav uspešno brani.

JLA se torej vede kot zmaj, pošast iz časov, ki jih ni več. Ko je divjala po Sloveniji, smo ji zagotovo odsekali vsaj eno glavo in če se bo spet prikazala, bo še ob katero. A kaj, ko nam ni za to, da bi se kar naprej bojevali; raje bi živeli in delali v miru. Zmaja naj obrzdajo tisti, ki so ga redili, Američani in Sovjeti. Toda zdi se, da je razpadajoča SFRJ tako enim kot drugim nekakšen laboratorij, v katerem po malem proučujejo tisto, kar bi se lahko zgodilo v velikem: v razpadu sovjetskega imperija.

Le zakaj se mora ravno pri nas kar naprej preizkušati nekaj novega?! Skrajni čas je že, da se tudi v Jugoslaviji izpolni tisto, kar je bilo sklenjeno v Jalti, kajti očitno je, da se naše dvojnosti ne da preseči v nobeni novi enotnosti, še najmanj v demokratični. Američani in Sovjeti, zavzemite se že enkrat vsak za svojih 50 odstotkov! Dokler se to ne zgodi, pa se ravnajmo po načelu: Pomagajmo si sami in Amerika nam bo pomagala!

Prve ugotovitve gorenjskih tržnih inšpektorjev

Trgovci niso nepošteno služili

Kranj, 8. julija - Danes so gorenjski tržni inšpektorji v trgovinah preverjali cene mleka in mlečnih izdelkov, mesa, bele moke, svetlega olja, sladkorja, soli in pralnih praškov, ki jih morajo po odloku slovenske vlade, zasnovanem na novem Zakonu o cenah, vrniti na cene 25. junija. Prve ugotovitve inšpektorjev iz kranjske, tržiške in škofjeloške občine kažejo, da trgovci ne kujejo dobičkov na račun vojne, saj so v glavnem pred 25. junijem dvigali cene proizvajalci, v trgovinah pa so se pojavile z običajno nekajdnevno zamudo. Podražitve so torej po naključju sovpadale z vojno. Ker inšpektorji dela še niso končali, bomo podrobneje o njihovih izsledkih poročali v petkovem Gorenjskem glasu. ● H. J.

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS, KRANJ

Uredniška politika: neodvisni neustrankarski politično informativni poltrednik s poudarkom na dogajanju na Gorenjskem

Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak

Direktor in glavni urednik: Marko Valjavec

Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj

Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli-Zlebir, Andrej Zalar, Štefan Zargi

Oblikovanje: Igor Pokorn

Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Preve

Lektoriranje: Marjeta Vozlič, Fotografija: Gorazd Šinik

Tisk: Podjetje DELO - TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana

Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefax: 213-163

Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: (064) 215-366

Mali oglasi: telefon: 217-960 - sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7. - 13.30, ob sredah do 16.30

Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena izdaja 17,00 din. Naročnina: trimesečni obračun; za drugo trimesečje 1991 412,50 din. Naročnina za tujino: 140 DEM oz. preračun v ostale valute, obračun enkrat letno. Oglasne storitve: po ceniku ČP. Časopis je oproščen plačila prometnega davka (Ur. L. RS 7/91).

Slovenija je preživela sorazmerno miren konec tedna

Pogajalci o miru, generali o vojni

V Sloveniji konec preteklega tedna ni bilo večjih kršitev dogovora o ustavitvi ognja, čeprav je armada trdila, da Slovenija tega dogovora ne spoštuje. V Ljubljani je bila na zborovanju izražena zahteva po vrnitvi slovenskih vojakov ter prenehanju zganjanja fizičnega in psihičnega terorja nad njimi. Sloveniji je v teh dneh uspelo s pomočjo prijateljev iz tujine internacionalizirati slovensko vprašanje.

Petek, 5. julija - Slovenijo so presenetile ultimativne zahteve predsedstva Jugoslavije, ki v osmih točkah terja od Slovenije brezpogojno vzpostavitev stanja pred 25. junijem, vključno s preklicem Deklaracije o suverenosti, šele na zadnje mesto pa postavlja vzpostavitev miru. Ultimatum, ob ultimatih pa se je težko pogovarjati in pogajati, je bil za Slovenijo nesprejemljiv, posebej zato, ker so bile v njem tudi zahteve, ki jih je Slovenija že uresničila, sploh pa je bilo spregledano dejstvo, da je bila Slovenija napadena in je bila Jugoslovanska armada agresor. Člana predsedstva Jugoslavije Bogić Bogičević in Vasil Tupurkovski sta prišla pojasnjevati Slovencem stališča predsedstva, vendar jima je naše vodstvo odgovorilo, da smo za pogovore in pogajanja, vendar ne na tak način, kot si to predstavlja predsedstvo. Predvsem

Dr. Janez Drnovšek: Modre diplomatske poteze.

ča Slovenije, član zveznega predsedstva dr. Janez Drnovšek se je pogovarjal z Delorsom in Genscherjem, nato pa je odpotoval v Švico, dr. Bučar pa je obiskal Avstrijo. Iz Slovenije se je vrnila večina vojnih ujetnikov in prebeglih vojakov, razen oficirjev, ki jih Slovenija še zadržuje in njihov izpust pogojuje z izpustom ujetnikov in slovenskih vojakov iz Jugoslovanske armade.

Sobota, 6. julija - V Sloveniji ni bilo nobenih kršitev prekinitve ognja, na Hrvaškem pa je bilo zelo napeto. V Ljubljani je

Uspešna Drnovškova misija

Član zveznega predsedstva dr. Janez Drnovšek je bil konec tedna v Švici in Avstriji. V obeh državah se pogloblja razumevanje za slovenska stališča in pripravljenost za neposredno pomoč Sloveniji, kar nam bo koristilo ne glede na to, ali je priznanje blizu ali daleč. Obe državi obljublja Sloveniji vrsto olajšav, od normalnega odnosa do Slovenije, prek potnih listin, normalnega delovanja kreditnih linij do oblikovanja skladov, ki naj nas bi popeljali skozi gospodarsko krizo. Govora je bilo tudi o ključnih problemih srečanja z evropsko trojko in zvezno vlado.

pa si Slovenija rešitev problema ne predstavlja samo v pogovorih z Jugoslavijo, ampak tudi s predstavniki Evropske skupnosti. Slovenija je nadaljevala živahno zunanje politično aktivnost. Lojze Peterle je bil v Bruslju in tam pojasnjeval stališ-

Grožnje Kadijevića in Adžića

General armade in obrambni minister Veljko Kadijević je v soboto govoril po televiziji. Med drugim je povedal: sedaj poteka sklepna faza razbijanja sedanje jugoslovanske države, za kar je kriva ustava iz leta 1974; pri razbijanju Jugoslavije pomagajo nekatere tuje sile, ki svojih ciljev niso uspele uresničiti z vojno, sedaj pa za te svoje cilje uporabljajo marionetne države; če bi se armada zaprla v vojašnice, bi ogenj mednarodnih spopadov zajel že precejšen del države in Jugoslavija bi razpadla na najbolj dramatičen način; zvezni organi niso dorasli teži in resnosti položaja; armada ni nikoli ničesar naredila na svojo roko zunaj ustavnih pooblastil in sklepov zveznih organov; vodstvo Slovenije je že pred leti začelo prvo razbijanje Jugoslavijo s pravo vojno proti JLA; vojaški cilj Slovenije ni bil samo razbitje JLA, ampak črtanje Jugoslavije s političnega zemljevida sveta; teritorialna obramba Slovenije je zahrbtno in gnusno napadla armado, čeprav bi vrhovno poveljstvo lahko pripravilo akcijo, ki bi Slovenijo vrgla na kolena; vojna je bila JLA vsiljena; ker dela Slovenija po svoje, bo štab vrhovnega poveljstva predlagal predsedstvu Jugoslavije ustrezne sklepe; nujno je, da čim prej pridemo do političnega dogovora in preureditve Jugoslavije po mirni poti in brez krvi. Načelnik generalštaba Blagoje Adžić je v govoru 50 oficirjem, ki naj bi prevzeli poveljevanje nekaterim enotam v Sloveniji in na Hrvaškem, ki so se izkazale za nesposobne. Adžić je dejal, da je JA še v vojnem stanju, da je večstrankarski sistem sprl jugoslovanske narode, da se Makedonija in BiH vedno bolj nagibata k slovenskim rešitvam, da je zvezna vlada določila akcijo armade, vendar na način, da je bila bitka že vnaprej zgubljena. Armada se pripravlja na naslednje naloge in zato morajo ti oficirji brezpogojno uresničevati vse ukaze. Sklepe predsedstva je predlagal štab vrhovne komande, ki naj Slovenijo prisili k poslušnosti. Ne moremo več čakati. Umika ni. S Slovenijo lahko opravimo v 10, 15 dneh. Domobilizirane enote v Srbiji so v visokem stanju in pripravljene na vse. Slovenijo moramo prisiliti, da ostane v Jugoslaviji, do dogovora, ki ga bomo diktirali mi. Makedonija nima nobenih šans, da obstane brez Jugoslavije. Anektirali bi jo Albanci in Bolgari. Velika Srbija je glede Bosne nerešljiva opcija. Moralo v JLA, ki je slaba, moramo sanirati z vsemi sredstvi.

bilo zborovanje staršev za vrnitev slovenskih vojakov. Dr. Janez Drnovšek je bil na obisku pri avstrijskem kanclerju dr. Franzu Vranitzkemu, potem pa odpotoval na Brionce, kjer se je sestal s trojico evropskih zunanjih ministrov, kar naj bi olajšalo pot naše republike do mednarodnega priznanja. Zunanji ministri Nizozemske, Luxemburga in Portugalske so iz Haaga pripotovali na Brionce. To je tretja mirovna misija v zadnjih desetih dneh. Vodja misije, nizozemski zunanji minister Van Den Broek je izjavil, da upa, da bo ministrska trojica uspela zmanjšati napetost. Misija je pripravljena vložiti ves trud, vendar je za uspeh potrebna politična volja vseh strani. Ob tem je kritiziral izjavo srbskega predsednika Miloševića, ki je pozval Srbe, naj se pripravijo na obrambo domovine. Iz Avstrije so sporočili, da bo delegacija evropskih parla-

Janez Janša: Na tekočem s aktivnostjo armade.

predsedstva Jugoslavije in Evropske skupnosti. Nepojasnjeno pa ostaja vprašanje odgovornosti za začetek agresije, vloge predsedstva in zvezne vlade ter Adžićeve vojne napovedi Sloveniji. Slovensko predsedstvo je terjalo izpustitev slovenskih vojakov, ki jih nasilno zadržujejo v Jugoslovanski armadi in da nehajo z moralno in fizično represijo nad njimi.

Ukrepe Evropske skupnosti so podprli tudi zunanji ministri Italije, Avstrije in Madžarske, ki so se sestali v Budimpešti. Tam je bil tudi italijanski predsednik Cossiga. Dejal je, da je preteklo ravnanje Evrope spodbudilo Beograd k vojaški akciji. Vendar je bil cilj takega ravnanja stabilizacija Balkana in prečitev širitve vojne v Evropo. Dejal pa je, da bi izdvojitve Slovenije in Hrvaške iz Jugoslavije osamilo Srbijo, čeprav sta Srbija in JLA sedaj edini, kjer je še ostanki stalinizma. Če bi pa Beograd še vztrajal pri vojaških akcijah, bi se Evropa postavila na stran Slovenije in Hrvaške.

Helikopter nad Ljubljano. V njem sta Bogić Bogičević in dr. Vasil Tupurkovski.

mentarcev v kratkem obiskala Jugoslavijo in Slovenijo. To ni vmešavanje v notranje zadeve Jugoslavije, ampak izraz skrbri za razmere pri nas. Na televiziji se je pojavil zvezni obrambni minister, general armade Veljko Kadijević. Njegov nastop je bil napovedan že pred dnevi. General je dejal, da poteka sedaj sklepna faza razbijanja Jugoslavije. Za to je kriva ustava iz leta 1974. Pri tem razbijanju pomagajo tudi nekatere tuje države, in sicer tiste, ki svojih ciljev niso uspele uresničiti z vojno. Sedaj pa za te cilje uporabljajo marionetne države.

Na razširjeni seji se je sestalo tudi predsedstvo Slovenije. Na njej sta bila tudi Vasil Tupurkovski in Bogić Bogičević. O ustavitvi ognja in miru se ni moglo pogovarjati s stališča sile in ultimativov. Prav tako ni mogoče zanikati razglasitve slovenske samostojnosti in neodvisnosti 25. junija in uresničevanja vseh funkcij oblasti na svojem ozemlju. Niti pred tem in kasneje zvezni organi niso oporekali slovenskemu narodu pravice do samoodločbe. Armada je izvedla agresijo na Republiko Slovenijo, kjer je bila vojna, ki še ni končana. Predsedstvo je poudarilo, da slovenska suverenost ne bo uresničena na škodo drugih v Jugoslaviji in miru ter varnosti v Evropi. Za to pa so potrebne garancije

Straža pred poslopjem Predsedstva Republike, še vedno glavno tarčo morebitnega novega napada.

Nedelja, 7. julija - V Ljubljani je pripotovala delegacija Evropske narodne stranke, ki jo je vodil poslanec Evropskega parlamenta Otto von Habsburg. Načelnik generalštaba armade Blagoje Adžić je ponovno zagrozil, da bo udaril po Sloveniji z vsemi sredstvi. V Sloveniji pa je prišel osebni odposlanec predsednika Sovjetske zveze Mihaila Gorbačova, prvi namestnik sovjetskega zunanjega ministra Julij Kvicinski, znan pogajalec o razorožitvi. Kvicinski s sodelavci se bo sešel z najvišjimi predstavniki Slovenije.

Po 16 urah pogovorov na Brionih med trojico Evropske skupnosti, zvezne vlade, zveznega predsedstva, Srbije, Hrvaške in Slovenije. Pogajanja so bila uspešna, sklepe Brionov pa morajo sprejeti še organi posameznih republik, v Sloveniji bo to skupščina. Kdaj se bo sestala, še ni znano. ● J. Košnjek, slike G. Šinik

Pogovor s poveljnikom PŠ TO za Gorenjsko

Naši fantje so se imenitno izkazali

Kdor ni mogel sodelovati doslej, lahko pride na vrsto pri novih nalogah.

Kranj, 5. julija - V spopadu velikana in malčka, če tako označimo s prispodobno jugoslovansko armado in slovensko vojsko, sta odločila srce in pogum. V kolikšni meri so svojo srčnost in neustrašnost pokazali naši ljudje, v pogovoru za Gorenjski glas ocenjuje poveljnik Pokrajinskega štaba Teritorialne obrambe za Gorenjsko podpolkovnik Peter Zupan.

Najprej nas zanima, kako je potekal vpoklic pripadnikov TO in kakšna je bila njihova pripravljenost za izpolnjevanje nalog?

Zupan: »Teritorialna obramba Gorenjske je del nalog izvajala že pred mobilizacijo. Za zavarovanje objektov in terena smo z normalnimi vpoklici angažirali del pripadnikov TO. Pri tem je bilo zaradi uveljavljanja zakonskih pravic študentov, obrtnikov in drugih za odlog udeležbe na vojaških vajah najprej nekaj problemčkov. Tako je bila udeležba pripadnikov bistveno večja ob mobilizaciji in še večja, ko so se enote aktivirale za izpolnjevanje borbениh nalog.«

Slišali smo, da ste angažirali veliko mlajših vojaških obveznikov, zaradi česar so nekateri starejši ob razdolžitvi izrazili celo užaljenost. Ali to drži?

Zupan: »Ja, to je res. Mlajše je bilo potrebno aktivirati, ker je bila njihova usposobljenost večja kot pri starejših. Obenem smo prav iz teh obveznikov na novo formirali nekatere enote. Zato smo nekaterim dolgotnim teritorialcem morali reči na svidenje. To pa ne pomeni, da ob potrebi vključevanja večjega števila pripadnikov v eno-

te ne bi teh ljudi ponovno vabili k sodelovanju.«

V enote TO je prišlo veliko prostovoljcev. Tudi na Gorenjskem?

Zupan: »Tega je bilo veliko in je še. Vključevanje prostovoljcev v enote nam precej onemogoča pomanjkanje uniform. Tudi zato smo starejše letnike obveznikov razdolžili z opremo. Velikih potreb po novih uniformah, ki so še precej bolj popularne, proizvajalci ne morejo takoj izpolniti. V tem je vzrok, da vseh prostovoljcev

nismo vključili, vendar so v naši evidenci. Ko bodo razmere to omogočale, bodo prvi na vrsti.«

Ali že odhajajo nekateri pripadniki TO na zaslužni počitek?

Zupan: »Mi smo poskušali opozarjati, kar nam najbrž ni v celoti uspelo, na to, da je treba namenjati počitku in znižanju psihičnih pritiskov večjo pozornost. Obenem smo sklenili, da je treba pripadnikom TO omogočiti začasen odhod domov, kjer lahko uredijo nujne življenjske zadeve. V nekaterih enotah nam je uspelo, da so odhajali na vsaj enodnevni počitek, zlasti v enotah na težišču bojnega delovanja pa to ni bilo mogoče. Zato to začnemo danes, saj se je tankovska enota z Vrhnike umaknila iz okolice Brnika. Takoj se nam zastavlja nova naloga, to je reorganizacija enot za izpolnjevanje drugih možnih aktivnosti pri letališču, če bi prišlo do novega zaostrovanja razmer.«

Kako kot poveljnik gorenjske vojske ocenjujete njeno pripravljenost za spopad z mnogo večjo in močnejšo oboroženo armado?

Zupan: »Gorenjci smo znani kot škrti ljudje; nismo oddali orožja TO iz gorenjske pokrajine, vendar je bilo nekaj našega orožja blokiranega. Trenutno je oborožitev TO blokirana le še v kranjski vojašnici, predvsem zato, ker enota ni šla

iz vojašnice in tudi ni bilo vzroka za posredovanje proti njej. Nekaj oborožitve smo dobili iz republike v dneh pred spopadom, nekaj sredstev pa smo odvzeli enotam, ki so se predajale med boji.

Glede spopada Davida z Goljatom je treba povedati, da so pripadniki TO šli nad tanke armade s puškami in nekaj protiklepnimi sredstvi manjše moči. V njihovem osebnem pogumu in pripravljenosti za izpolnjevanje težkih nalog vidim razlog, da so se tanki skupaj z živo silo na mejnih prehodih vdali oziroma vrnili za ograje vojašnic. Pred vsemi nami pa so že nove naloge, predvsem pri usposabljanju za uporabo težje oborožitve.«

Ali ste v teh dneh čutili podporo okoljskega prebivalstva?

Zupan: »Če braniš svojo zemljo, ni problemov; drugače je, če nekdo pride s sovražnimi nameni v neznane kraje, kar so nekatere enote armade spoznale v minulih dneh. Domačini iz kranjske občine so lepo sprejeli tudi pripadnike TO iz drugih gorenjskih občin. Zato bi se želel zahvaliti vsem pripadnikom TO za njihovo požrtvovalnost, obenem pa tudi vsemu prebivalstvu, ki je nudilo vso pomoč pri izpolnjevanju naših aktivnosti. Seveda upam, da bodo tako ravnali še naprej, če bo potrebno!« ● Stojan Saje, foto: Aleš Gorišek

Izjave, protesti

Svet Evrope je poslal skupščini Slovenije pismo, v katerem pravi, da je predsednik 25-članske parlamentarne skupine Anders Bjorck obsodil državni udar v Jugoslaviji, ki naj bi bil izveden v Jugoslaviji. Skupina podpira mirovne pobude Evropske skupnosti.

Rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Alojz Križman je poslal rektorjem, profesorjem in znanstvenikom pismo z obsodbo brutalne agresije na Slovenijo. V takšnih razmerah je vprašljivo normalno delovanje Univerze. Rektor ugotavlja, da je Evropa in ZDA s podporo enotni Jugoslaviji zavračajo plebiscitno voljo Slovencev in dajejo osnovo za vzpostavitev centralistične diktature in poziva k priznanju Slovenije.

Upokojeni slovenski generali obsojajo agresijo. V izjavi pravijo, da je JLA nastala in se razvijala kot oborožena sila vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. V tem primeru je bila armada izrabljena zoper svobodno izraženo in legitimno voljo slovenskega naroda. Zloraba armade nas je globoko prizadela. Generali Potočar, Dolničar, Tavčar, Hribernik, Vrtar, Jerkič, Suc, Pavčič, Petrič in Mirtič pozivajo armado k demokratični preobrazbi skupnosti ter ostale generale, naj se jim pridružijo.

Liberalnodemokratska stranka Slovenije meni, da je sedaj čas za politiko in diplomacijo. Stranka predlaga, da Republika Slovenija čim prej imenuje skupino diplomatov, ki bo po svetu pojasnjevala položaj v Sloveniji in da slovenske politične stranke koordinirano vabijo predstavnike sorodnih strank v Slovenijo.

Slovenski minister za kulturo dr. Andrej Capuder je poslal poslanico nekaterim vodilnim medijem in institucijam po svetu, naj podprejo slovensko stvar.

Socialistična stranka Slovenije izraža zgroženost nad ultimativnimi zahtevami državnega predsedstva. Posredovanje Markovića, Mešića in Tupurkovskega ni obrodilo sadov. Vsi trije so očitno podprli ultimatum predsedstva. Socialisti podpirajo prizadevanja najvišjih republiških organov, obenem pa menijo, da je učinkovita diplomatska dejavnost poglaviti varuh človeških življenj.

Sporočilo Stranke demokratične prenovе Kranj pravi, da ni mogoče odstopiti od sklepov slovenske skupščine. To je mogoče doseči na miren način, z dogovarjanjem. Stranka poziva parlamentarne stranke, da presežejo strankarske interese in naj bi skupščina prostor za uresničevanje miroljubne politike. Odnos do prebivalcev Slovenije drugih narodnosti in do družin vojaških starešin naj bo strpen. SDP Kranj podpira sklepe sestanka z Brionov. V nasprotnem primeru smo z vsemi sredstvi pripravljeni braniti izglasovano suverenost Slovenije.

Pobuda Socialdemokratske stranke Slovenije pravi, da se ustanovi odlikovanje za vojaške zasluge Republike Slovenije, da bi lahko izkazali ustrezno priznanje najbolj zaslužnim pripadnikom Teritorialne obrambe in enot ministrstva za notranje zadeve pri obrambi mlade slovenske države. Stranka predlaga ustanovitev posebnega sklada za pomoč družinam, ki so zgubile svoje v boju ali utrpeli večje materialne izgube med divljanjem jugoslovanske armade. To naj obravnava republiška skupščina na prvem zasedanju.

Telegram Svetemu očetu - Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je poslal telegram Svetemu očetu z zahvalami za besede, ki jih je sveti oče izrekel za mir v Sloveniji, na Hrvaškem in v vsej Jugoslaviji. V imenu slovenskega ljudstva se zahvaljujemo Vaši svetosti za apel vsem odgovornim, naj poslušajo glas ljudstva v tej deželi, pravi ljubljanski nadškof. Papež je poslal v soboto ponovno pismo podpore predsedniku jugoslovanske škofovske konference, zagrebškemu nadškofu dr. Kuhariču in podpredsedniku dr. Alojziju Suštarju. V poslanici se je ponovno zavezal za ustavitev spopadov in proti uporabi sile ter ustvarjanje pogojev za uresničitev pravic slovenskega in hrvaškega naroda.

Devizni račun za pomoč Sloveniji - Ker so številni naši ljudje na tujem pripravljeni pomagati domovini, je slovensko ministrstvo za finance odprlo posebni devizni račun za vplačilo prostovoljnih prispevkov pod imenom ZA OBRAMBO SUVERENOSTI SLOVENIJE. Številka računa pri Ljubljanski banki d. d. je 50100 - 620 - 133 - 25731 - 11723/4. ● Zbral J. Košnjek

Solidarnost pobratenih mest s Kranjem

Odločitev boste uresničili

Jean Pierre Lafond, župan francoskega pobratenega mesta La Ciotat je 29. junija poslal predsedniku kranjske skupščine inž. Vitimirju Grosu naslednje pismo:

»Dragi gospod župan, La Ciotat s posebno pozornostjo spremlja tragične dogodke v Jugoslaviji. Seznanjeni ste z našo navezanostjo na Vaše mesto in bi Vam radi sporočili, da s simpatijami gledamo na Vašo odločitev, ki jo branite. Pričakujemo, da se bodo boji čim prej končali in da boste uspeli uresničiti odločitev, ki jo je sprejela Slovenija. Od našega mesta lahko pričakujete vso potrebno pomoč. S spoštovanjem!«

Inž. Vitimir Gros je odgovoril:

»Spoštovani gospod župan! Zelo smo veseli, da ste poslali tako prijazno pismo. Zahvaljujem se Vam za simpatije Vašega mesta v zvezi z našim bojem za suvereno državo Slovenijo. Naš položaj v tem trenutku je zelo težak in bi bili zelo veseli Vaše pomoči za razložitve našega položaja tukaj v Sloveniji vsem Francozom. S spoštovanjem.«

Inž. Vitimir Gros je v imenu skupščine občine Kranj poslal tudi pismo gospodu Antoninu Boetiju z odbornišva za šport pobratenega mesta Rivoli v Italiji.

»Spoštovani gospod župan! Najlepše se vam zahvaljujem za Vaše povabilo. Kakor veste, je naša država Slovenija v vojni z ostanki bivše države Jugoslavije, ki so nas nenapovedano napadli in sedaj uporabljajo najbolj necivilizirane metode proti prebivalstvu Slovenije in slovenski nacionalni vojski. Armada bivše Jugoslavije ne spoštuje nobenih mednarodnih konvencij, zlorablja celo oznake Rdečega križa in iz letal z oznako Rdečega križa bombardira in obstreljuje predvsem naše civilno prebivalstvo. Sporočamo Vam, da ima svobodna država Slovenija že šteti dan vso dejansko in efektivno oblast popolnoma v svojih rokah na vsem teritoriju Slovenije. Naša slovenska vojska je zlomila vojsko bivše Jugoslavije, bati se eje le nekontroliranih reakcij beograjske generalitete. Zato prosimo, da nam oprostite, ker se zaradi nenapovedane vojne v Sloveniji ne moremo odzvati Vašemu vabilu. Prosimo Vas, da posredujete pri Vaši vladi, da čim prej prizna samostojno državo Slovenijo in na ta način zagotovi mir v Evropi in prepreči, da bi se vojni požar razširil tudi preko naših meja v Evropo. V imenu občine Kranj in slovenskega ljudstva, ki je v hudi stiski in očitno zapuščen od zahodnih držav ter prepuščen boju z boljševiškim ostankom Jugoslavije Vas lepo pozdravljam. Župan občine Kranj dipl. inž. Gros Vitimir.« ● J. Košnjek

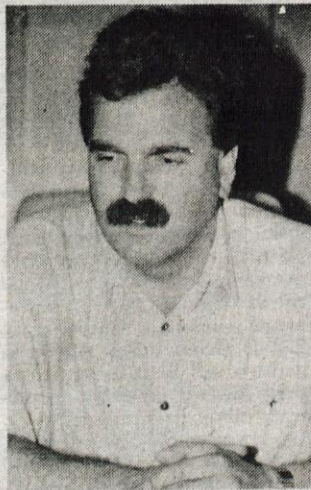
Nevarnost diverzantskih terorističnih napadov

Kranj, 8. julija - Prvega moža slovenske policije na Gorenjskem, Ivana Hočevarja, smo uvodoma vprašali, kako ocenjuje delo policistov v minulih dneh vojne. Poudaril je izjemno zagnanost, veliko mero strokovnosti in pripadnost službi tako aktivne kot rezervne sestave milice. Vsem gorenjskim policistom, še posebej pa starejšim, za opravljeno delo izraža priznanje in zahvalo.

»Nihče ni razmišljal o tem, koliko in kdaj bo delal,« je dejal Ivan Hočevar. »Zelo pa nas je prizadelo, da smo dobivali opomine in nekateri tudi konkretne grožnje po telefonih, ker smo pustili svoje družine. Seveda smo se takoj ustrezno organizirali; prek enot postaj milice smo zbirali podatke in zavarovali posamezne objekte, kjer stanujejo družine policistov.«

Kljub večkratnim opozorilom je prihajalo tudi do nespametnih potez občanov, ki niso mogli dojeti, da je v Sloveniji vojna. Ivan Hočevar s tem misli predvsem na policijske postopke ustavljanja voznikov v cestnem prometu, na katere se številni vozniki niso odzivali, ampak nadaljevali z vožnjo. S tem so dvakrat celo izzvali opozorilne strele.

»Tudi obnašanje zveznih policistov je vsakemu policistu na Gorenjskem dalo misliti, kaj vse se skriva za uniformo policista. Ne glede na to, da so bili to zvezni policisti, so vseeno bili poli-

cisti. Policist - profesionalac od vsakega policista kjerkoli na svetu pričakuje poštenje in strogo profesionalnost. Tokrat ni bilo tako in to pušča grenak priokus,« pravi Ivan Hočevar.

Mnogi poznavalci prav Ivanu Hočevarju pripisujejo dobr-

šno mero zaslug za to, da na Gorenjskem spopadi z enotami Jugoslovanske armade niso dobili takih razsežnosti kot v nekaterih drugih slovenskih pokrajinah. Sam Ivan Hočevar meni drugače. »Res je, da sem končal vojaško akademijo, da poznam mentaliteto vojakov, da je mogoče posredovati kanček prirojenega smisla za diplomacijo, vendar gre predvsem za splet srečnih okoliščin, da jo je Gorenjska v minulih dneh dokaj dobro odnesla. Vse starešine Jugoslovanske armade so že dolgo na Gorenjskem, čutijo, da so del nje in drugače gledajo na življenje in premoženje Gorenjcev kot nekdo, ki pride od drugod. Vsekoži so bili v toku informacij, vedeli so, kaj se v Sloveniji dogaja. Ko smo že prvi dan vojne v pogovoru s starešinami videli, kako razmišljajo, smo prišli do enostavnega zaključka, da se stvari dajo rešiti tudi brez velikih žrtev, uničevanja. Tudi starešine, ki so sodelovali v akcijah, niso videli nobenega smisla, da bi teptali mlado demokracijo, so samo uresničevali ukaz. Ko so videli, da njihova naloga ni samo omogočiti delo zveznim mejnim organom, da vrh ne izbiira sredstev in je angažiral sile Jugoslovanske armade tudi za napad na civilno prebivalstvo, ko so videli posnetke iz Novega mesta, da bodo bombardirali tu-

di civilne cilje, Brnik, Kranj, se je zrušilo prepričanje v pravilnost odločitev vojaškega vrha.«

Ivan Hočevar je ugodno ocenil sodelovanje policije z enotami teritorialne obrambe, na vprašanje, kako naprej, kaj lahko pričakujemo po dogovoru o prekinitvi ognja in političnem nadaljevanju razpletanja krize, pa je odgovoril: »Se vedno obstaja objektivna možnost diverzantskega terorističnega delovanja v Sloveniji, torej tudi na Gorenjskem. Policija nadaljuje delo predvsem z vidika preprečevanja napadov diverzantsko terorističnih skupin in t.i. pete kolone. To so ljudje srbske in črnogorske narodnosti. Zvedeli smo, da se organizirajo, so oboroženi, da nastopajo tudi kot informatorji in da bodo delovali. Nikakor nečemo, da bi pripadniki drugih narodov samo zato, ker niso Slovenci, v Republiki Sloveniji imeli težave. Vsi, ki so lojalni, ki opravljajo svoj posel, živijo normalno življenje državljansov Slovenije, morajo biti zaščiteni. Ukrepali pa bomo seveda proti vsem, ne glede na narodnost, ki ne bodo spoštovali zakonov, ki bodo delovali proti Republiki Sloveniji. Zakonitost ni vezana na pripadnost narodu, ampak zakonom, ki jih je sprejela republiška skupščina.« ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

Pismo prijatelju v tujini

Republiško ministrstvo za informiranje je pripravilo pismo, ki naj bi ga Slovenci, ki imajo stike s tujino, poslali svojim prijateljem in znancem. V pismu je zaprosilo, naj naslovniki uveljavijo svoj vpliv za čimprejšnjo priznanje Slovenije kot neodvisne in suverene države. Več takih pism bo odšlo v tujino, prej se bodo zganili tudi tam, kjer se ne razumejo,

zakaj smo se razšli z Jugoslavijo. Pismo se glasi:

»Mogoče poznaš in spremljaš tragedijo, ki jo doživlja moja domovina Republika Slovenija. Takoj, ko smo razglasili svojo samostojnost 25. junija in tako udeležili plebiscitno odločitev velike večine prebivalcev Slovenije, je jugoslovanska armada z brezobzirnim napadom skušala preprečiti, da bi

se mlada država Slovenija trdno zasadila na zemljevidu evropske in svetovne demokracije. Za ta korak se je jugoslovanska armada oz. njeno vodstvo odločilo samovoljno, brez ustavne podlage in mimo volje legitimnih političnih oblasti. Pismo pravi, da se armada ne zmeni za nasvete treh ministrov, niti za opozorila ameriškega in nemškega zunanjega ministra, naj v politične probleme in spore ene posega z vojaškim nasiljem. Doživeli smo nerazumen, nečloveški napad tankovskih in letalskih enot, ki

je terjal mnogo življenj mladih fantov v armadi, v slovenski vojski in med civilnim prebivalstvom. Najodgovornejši v armadi še naprej grozijo. Goto-vo razume našo stisko. Zato te prosim, da nam skušaš pomagati po svojih močeh. Uporabi ves svoj vpliv med svojimi prijatelji in znanci ter pri drugih, ki lahko pomagajo preprečiti še večjo katastrofo, ki nam grozi, in da bo mednarodna skupnost čimprej priznala Slovenijo kot samostojno, suvereno in neodvisno državo.«

V stalni pripravljenosti - Od prejšnje nedelje naprej so v kranjski občini, v nekaterih drugih občinah na Gorenjskem pa že od konca prejšnjega tedna in v krajevnih skupnostih neprekinjena dežurstva štabov civilne zaščite. V krajevni skupnosti Cerklje v kranjski občini, kjer se je po obvestilu štab organiziral v nekaj minutah, nam je predsednik sveta krajevnih skupnosti Janez Martinčič tudi povedal, da so bili v minulih dneh, pred okupacijo jugoslovanske vojske, sredi priprav in del predvsem za dokončno ureditev avtobusne postaje. Načrtovali so tudi asfaltiranje in urejanje krajevnih cest ter nekatere prireditve. Med večjimi prireditvami so morali odpovedati Barletov memorial in jubilejno razstavo cvetja, lovstva, ribištva, čebelarstva in obrtništva. - A. Ž.

Moč

Kadar se vsakodnevno življenje umakne gospodarjenju orožja, se ob stiskah in negotovosti trenutka, ki mu bo sledil naslednji, "oglas" upor usmerjen k cilju za ohranitev. Razsodnost preživetja, dlje kot traja in več, kot je trenutkov negotovosti, ki jim sledijo podobni, postaja vedno natančnejše steh-tana. Takšnim dogajanjem in stopnjevanju razsodnosti smo bili priča v teh dneh še vedno ne pokopane vojne.

Ko se še prav zavedeli nismo, nam je občutek ogroženosti za ugotovljeno samostojnost prvi hip narekoval, da nam ne sme biti žal za jutrišnjimi načrti in vabili na različne prireditve. Zlahka smo se jim odpovedali. Naslednji korak je bil sicer prekinitve že začelih del, takšnih ali drugačnih v krajih in krajevnih skupnostih. Ob usmerjeni pozornosti v pripravljenost nasilja, zaščitno varovanje in nudenje pomoči smo se "zalotili", da življenje mora teči naprej. Zaradi orožja se čas ni ustavil. Naloge, ki smo jih načrtovali, smo samo za trenutek, za katerega si želimo, da bi bil resnično le to, samo odložili.

Verjamem, da se bo po koncu te "mučne more" marsikje spremenil takšen ali drugačen vrstni red še včeraj načrtovanega. Tisto, kar bo moč in kar je najbolj nujno, bo najbrž prevladalo pri skupnem delu. Predvsem pa tega ne bo tako malo. Vendar tako, kot smo v teh dneh imeli moč, da smo na polju, travniku, v službi..., pri delu bili z enim očesom pri stvari, z drugim pa budno opazovali vsako nenavadnost, sem prepričan, da nas tudi jutrišnji vsakdanji dan ne bo presenetil. Ne nazadnje smo prav zaradi tega tudi tokrat dokazali, da smo...

● A. Žalar

Dom na Vodiški planini

Radovljica - Partizanski dom Vodiška planina na Jelovici, ki redno vsako leto posluje že od 4. julija 1963. leta, je bržčas med najlepšimi in najbolj priljubljenimi turističnimi objekti v Sloveniji. Razen izredne lege v osrčju jelovških gozdov na višini 1118 metrov, nudi gostom vse potrebno udobje, zlasti pa kakovostno domačo hrano in postrežbo. Sezona v domu se je začela 1. junija in bo trajala do 30. septembra. V njem je na voljo za goste in obiskovalce poleg sob in restavracije tudi klubska soba z barvnim televizorjem, za zvezo z dolino pa je telefon (064/75-293). Na tej številki dobijo zainteresenti tudi vse informacije o letovanju ali obisku. Dostop do doma je po gozdni cesti iz Radovljice, dom pa je oddaljen od Radovljice 24 kilometrov. Letos je cena dnevne oskrbe (penzion) za člane ZB NOV od 270 do 280 din, za otroke od 3 do 10 let pa od 150 do 160 din (odvisno od kategorije sobe). Za vse druge goste je dnevna oskrbina od 285 do 300 din, za njihove otroke pa od 165 do 180 din. Za prenočevanje je cena enotna; za odrasle 50 in za otroke 40 din. ● (jr)

Nevključeni upokojenci

Radovljica - Po podatkih iz prvega letošnjega četrtletja je v radovljiški občini skupaj nekaj nad 7270 upokojencev. V društva je včlanjenih le 4970. Zanimiv je podatek, da je razmerje v občini med zaposlenimi in upokojenci 1,63 proti 1. Društvo upokojencev oziroma upokojenci imajo na voljo 868 stanovanj. ● (jr)

Zdaj jih čaka le še freska - V krajevni skupnosti Lom v trziški občini, kjer so maja letos začeli obnavljati cerkev in se lotili izgradnje škarpe oziroma pokopališkega zidu, so konec minulega tedna z vsemi glavnimi deli končali. Tako je bila birma v nedeljo popoldne za 33 mladih Lomljanov še bolj svečana. Kot nam je v nedeljo proti večeru povedal predsednik sveta krajevnih skupnost Franc Lovrenčak, jih zdaj do jeseni čaka le obnova še ene freske. Kar pa zadeva stroške in pomoč pri tem delu pa so se ob zahvali Mihe Megliča oziroma odbora, ki je vodil obnovo, krajani v nedeljo s prispevki še enkrat odzvali... - A. Ž. - Foto: A. Gorišek

Krajevna skupnost Hrušica

Ureditev poškodovanih cest in telefoni

V zadnjih desetih letih se je število prebivalcev v tej krajevni skupnosti v jeseniški občini zaradi novogradnje podvojilo.

Jesenice, 8. julija - Primestna krajevna skupnost Hrušica v jeseniški občini ima danes nekaj nad 1600 prebivalcev in je, kot nam je med obiskom še pred sedanjimi izrednimi razmerami (in kmalu po otvoritvi Karavanškega predora) razlagala tajnica krajevnih skupnosti Sonja Gubanc, dobro povezana z mestom. Ker se je v desetih letih ta krajevna skupnost zaradi novega naselja na Belem polju po številu prebivalcev podvojila, imajo danes največ težav s komunalno infrastrukturo. Sicer pa je telefonija glavna akcija, ki je tačas v programu krajevnih skupnosti oziroma občine.

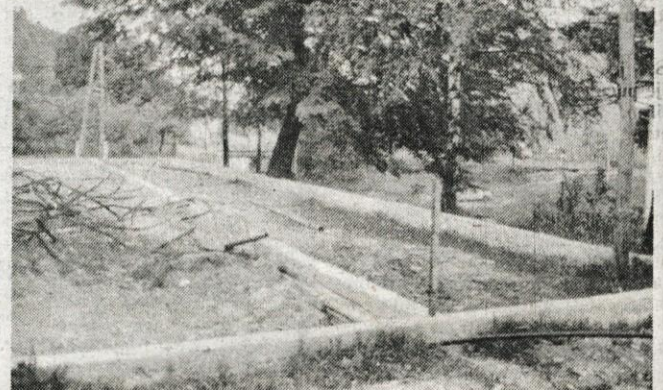
Sonja Gubanc

Počasi, nekako spontano se v krajevni skupnosti Hrušica razvija obrtna in storitvena dejavnost. V gradnji je nova pošta, imajo lep prenovljen vrtec. Šole sicer ni, vendar pa so takšne želje in potrebe najbrž še vedno utemeljene; vsaj od prvega do četrtega razreda. Od prvega do sedmega razreda* je namreč v krajevni skupnosti kar 200 otrok. Slej ko prej naj bi se izboljšala tudi preskrba, saj imajo trenutno le eno trgovino. Imajo pa v krajevni skup-

nosti tudi poslovno enoto Gorenjske banke - Ljubljanske banke delniške družbe.

"Društveno življenje je v krajevni skupnosti, ki se je v zadnjih letih širila in bila nazadnje zaradi gradnje Karavanškega predora eno samo gradbišče, nekako zamrlo. Pred dobrimi 20 leti je bila na Hrušici godba, dramska skupina, društvo Partizan... Zdaj, čeprav imamo dom DPD Svoboda z dvema dvoranama, v katerih pa je problem ogrevanje, tovrstnih dejavnosti nekako ni. Tudi tiste pripravljene, prostovoljnega dela, če hočete, ni. Smo pač ta hip po svoje spet mlada, razširjena krajevna skupnost, ki se mora med seboj spoznati in skupaj zaživeti," je razlagala Sonja Gubanc.

Imajo pa, posebej po izgradnji predora in ceste, kar precej komunalnih problemov. Pa tudi naselje na Belem polju se še dograjuje. Posebno ceste čakajo zdaj na temeljito prenovi. Na nedavnem skupnem sestanku izvajalca del (SCT), Kovinarja in občine so ugotovili, da bo treba obnoviti asfalt od Kopravnika do potoka Dobrnjak.

Trenutno v krajevni skupnosti gradijo balinišče, ki naj bi bilo gotovo do konca tega meseca, ko imajo na Hrušici krajevni praznik...

Urediti bo treba brežino na severnem delu glavne ceste skozi naselje nasproti trgovine in površine pred staro hišo 71a. Na popravilo čakata tudi most čez Savo in dostopna pot do doma Svobode. Kako bo potekala obnova, bo znano, ko bodo dela ovrednotena in potem narejen tudi program obnove oziroma vseh del.

"Imamo pa v programu kar nekaj komunalnih del v krajevni skupnosti. Vendar za uresničitev tega programa denarja ni ravno veliko. Načrtujemo večja vzdrževalna dela na krajevnih cestah, dopolnitev javne razsvetljave, odvodnjavanje meteornih voda na zahodnem delu, oporni zid med hišama 28 in 29. Želimo pa

si tudi ureditev zelenic in parka ter igrišča. Na Belem polju naj bi krajani tudi sami financirali gradnjo garaž. Odločno pa krajani vztrajajo, da je treba urediti parkirni prostor pri bloku številka 71 na Hrušici. Gradimo pa tudi balinišče, ki naj bi bilo gotovo do 27. julija, ko je krajevni praznik."

Trenutno pa so v krajevni skupnosti pred glavno akcijo, ki se je pravzaprav začela že 1985. leta, ko so začeli zbirati interese oziroma prijave za telefone. Do 1989. leta so se in-

teresenti potem obvezali za pri-spevek, akcija pa se je še nadaljevala tudi lani in deloma še letos.

Zdaj je okrog 280 interesentov in akcija za razvodno omrežje je tik pred začetkom. Med nedavnim obiskom v krajevni skupnosti je bilo sicer še nekaj posameznih težav zaradi soglasij, vendar, če ne bo posebnih zapletov, bodo v prihodnje vsi lahko dobili telefone. Gradbeni odbor, ki ga vodi Boris Bergant, je že predlagal tri operative skupine, ki bodo poslej po posameznih naseljih (vas, republika in Dobro polje) organizacijsko spremljale dela in reševale morebitne probleme... ● A. Žalar

TV na Hujah in Planini

Kaj če TV sistem odpove?

Kranj, 8. julija - Stanovanci se bodo morali sami ali pa prek hišnih svetov v krajevni skupnosti Huje in Planina v kranjski občini precej hitro odločiti, kako bodo uredili vzdrževanje in nemoteno delovanje pred letom, dvema zgrajenega sistema kableske in satelitske televizije. Če je takrat, konec leta 1988 in v začetku leta 1989, kdo (uspešno) "igral na karto", da bo tako ali tako vključen v sistem (zaradi tehnične rešitve), če plača ali ne tistih 100 mark za razširitev še na osem satelitskih programov, potem najbrž takšno "taktiziranje" zdaj odpade.

Odbor, ki je v obeh krajevnih skupnostih nepoklicno (volontersko) v treh fazah vodil izgradnjo kableskega in satelitskega sistema TV, je v teh dneh ugotovil, da je na sistem priključenih 1821 stanovanj in da je med njimi približno 30 odstotkov takšnih (točne podatke imajo v odboru), ki ob odločitvi in začetku gradnje sistema niso prispevali niti dinarja. Velika večina pa je takrat prispevala znesek 100 nemških mark v dinarski protivrednosti. Odbor pa je zdaj pred tem, da bo do zgrajeni sistem dobili tako imenovani "A test" RTV Oddajniki in zveze. Pridobitev tega testa (kakovost) pa izvajalca - PAP Ljubljana ne bo več zavezovala, da mora vsako napako in motnje brezplačno odpraviti.

"Smo torej pred tem, ko ugotavljamo, da odboru prenehajo zadolžitve, ki jih je opravljal brezplačno zadnja leta, in da hkrati v interesu vseh stanovancev oziroma koristnikov tega sistema (čeprav ni to naša dolžnost) opozorimo ali uredimo vse potrebno, da bo zgrajeni sistem v prihodnje deloval. To pa pomeni, da bo treba najti način za vzdrževanje in odpravo okvar. Pa ne le to. Naša želja, že ob izgradnji sistema je bila, da bi celotni sistem zgradili tako, da bi vanj lahko vključili tudi tako imenovani interni kanal in ga s širitvijo satelitskih programov tudi razširjali. Gre torej za dogovor in spoštovanje le-tega, kdor in kako bo gospodaril s sistemom in pod kakšnimi finan-

čnimi pogoji bomo to vsi skupaj v obeh krajevnih skupnostih zagotovili," je pred dnevi skupaj s še redkimi stalnimi člani odbora povedala predsednica Biserka Vozelj.

V obeh krajevnih skupnostih so se torej znašli pred vprašanji, ki marsikje tudi druge ob gradnji sistemov CATV, niso bila dorečena, a so ga potem vendarle morali razrešiti. Tam, kjer ga niso, in sistemi še delajo, je le še vprašanje časa, kdaj bo zaradi nedogovorjenega vzdrževanja oziroma upravljanja sistem odpovedal in bodo vsi, ki so ga gradili, ostali brez televizijske slike. V krajevnih skupnostih Huje in Planina člani sedanjega odbora ocenjujejo, da pri toliko priključkih dogovor o nadaljnjem upravljanju in vzdrževanju ter morebitni širitvi ne bi smel biti nerešljivo vprašanje.

Odbor ima pripravljenih že nekaj variantnih predlogov. Pričakuje pa, da jih bodo stanovanci pri opredeljevanju razumeli resno. Enako resnost pa odbor pričakuje tudi od obeh sedanjih vodstev krajevnih skupnosti. Ne nazadnje, kot je povedala predsednica sedanjega odbora Biserka Vozelj, bi bila zelo enostavna rešitev tudi ta, da bi celoten sistem predali, vendar velja pred takšno odločitvijo premisliti še o drugačnih možnostih. Seveda pa se s katerokoli vsi stanovanci ne bodo mogli izogniti določenemu znesku za vzdrževanje celotnega sistema v obeh krajevnih skupnostih. ● A. Žalar

Javna razgrnitev v Kovorju in Bistrici

Tržič potrebuje novo pokopališče

Tržič, junija - Tržiška pokopališča so polna, prepolna, lege so neustrezne, zato se občinski moške že nekaj let ubadajo z načrtovanjem novega osrednjega pokopališča. Te dni bo šel v javno razgrnitev osnutek ureditvenega načrta pokopališča Praprošče.

Načelnik oddelka za prostor in okolje Ivan Eler je članom Izvršnega sveta SO Tržič na zadnji seji predstavil osnutek ureditvenega načrta pokopališča Praprošče, ki ga je izdelalo podjetje Tilia - prostorsko ekološki inženiring iz Ljubljane. Natečaj je bil izveden že pred dvema letoma, letos pa so ga znova vključili v planske dokumente. Lokacija Praprošče se nahaja delno v KS Kovor in delno v KS Bistrica, načrti pa predvidevajo, da bi bilo to večje osrednje pokopališče za Tržič. Na njem naj bi bilo prostora za 2900 klasičnih grobov in 435 žarnih grobov, 3 mrliške

vežice, kapelica in vsa druga potrebna infrastruktura, ki jo zahteva sodobno pokopališče.

Teren Praprošče bo zahteven, kajti tu se zadržujejo podtalne vode, potrebne bodo drenaže, zbiralnica podtalnih voda in tudi mala čistilna naprava, do tja bo treba zgraditi cesto, zato bo 1. faza gradnje zelo draga. Postopno bodo gradili, pravijo v Tržiču. Osnutek ureditvenega načrta pokopališča Praprošče bo te dni razgrnjen v KS Kovor in KS Bistrica, v obeh krajevnih skupnostih pa bosta organizirani tudi javni razpravi. ● D. Dolenc

Budnost in varovanje - Sestavni del nenehne dežurne pripravljenosti in organiziranosti je tudi varovanje. Veliko skrb so slednjemu poleg enot teritorialne obrambe in policije namenili tudi v krajevnih skupnostih na Gorenjskem. Marsikje sicer ocenjujejo, da v učinkovito posredovanje in delovanje še niso najbolj opremljeni, vendar pa, kot smo ugotovili v krajevni skupnosti Senično v trziški občini, tu tudi z opremo nimajo težav. Res pa je tudi, da so prav v tej krajevni skupnosti v minulih dneh morali, še posebej ponoči, zelo povečati budnost in pripravljenost. - A. Ž.

Na obisku pri ekipi Rdečega križa v Kranju

Noč in dan dežurni

Kranj, 5. julija - Lepo sortiran kup oblačil, čevljev, perila in higienskih potrebščin čaka pri vhodu, da vse skupaj odpeljejo na sejmišče, kamor prihajajo vedno novi ujetniki. 350 so jih dekleta kranjskega RK že oblekle in oskrbele z vsem potrebnim do tega dne. Zdaj jih je prišlo novih 16 in še bodo prihajali. To ni majhno delo, zraven pa ves čas brnijo telefoni. Obe telefonski številki RK Kranj sta šli v eter in zdaj se oglašajo starši iz vse Jugoslavije za menda vse otroke, kar jih služi v Sloveniji, da jim povedo številke RK v drugih občinah, številke kasarn, da lahko direktno povprašajo, kako je z otroki, najbolj oblegan pa je seveda seznam fantov, ki so tako ali drugače pobegnili iz gorenjskih kasarn, spisek onih, ki so bili v tej zadnji vojni tako ali drugače prizadeti... Tisoči sporočil, ki blažijo, dajejo upanje.

"Sve je mirno, budite brez brige, nije pucjave, tu je bilo skroz sve mirno, djeca s roditeljima danas šetaju kasarnom in sve je u redu..." prepričuje Katjuša Trampužova, sekretarka kranjskega RK neko mamo iz Kumanova, ki sprašuje za sina v kranjski kasarni. "Mogu vam dati broj kasarne, samo pišite..." Vedrina njenega glasu daje upanje na najboljši, zagotovilo, da je njen sin res v dobrih rokah. In potem je spet na liniji Kumanovo pa Zagreb pa Sarajevo... Dekleta obračajo strani seznamov, sporočajo številke telefonov. Oskrbele so se prav z vsemi dosegljivimi telefonskimi številkami občinskih RK po Sloveniji in drugod po Jugoslaviji, s številkami kasarn. Če so bile še včeraj slednje tabu, danes niso več. Vendar telefoni so pregreli, tako zasedeni, da nekaj dni niti niso mogle poklicati ven; z Repu-

bliškimi odborom RK so se morale pogovarjati preko telegramov. Morda jim je najlepša zahvala priznanje matere, ki jim je zatraževala, da edino pri njih dobijo res uporabne informacije. Z eno samo številko telefona ta dan niso mogle postreči, za RK Celovec, a bodo dobile tudi to. Samo, da vedo, da jo nekdo potrebuje.

Zdaj se počasi vendarle umirja. Gorenjske kasarne so že napol prazne, prazne so vse karavle. Oblačil za takšne fante jim že primanjkuje. Kolikor hočete imajo za otroke, ženske, toda kar je bilo fantovskega, je vse šlo. Spet bodo dale obvestilo v radio, ljudje se silno hitro odzovejo. Prinašajo oblačila, nepokvarljivo hrano, cigarete, higienske potrebščine. Sami sprašujejo, kaj ta trenutek najbolj potrebujejo. Kar ostane od razbrskanega kupa na sejmišču, ko fante izberejo svo-

je, ponovno operejo. Pri tem so jim priskočili na pomoč kranjski vrtci. Samopostrežna restavracija Kranj, ki jih oskrbuje s hrano, je dala na voljo tudi vso potrebno posodo.

Zlata vredna so dekleta, ki pomagajo, v glavnem so študentke, na spisku pa imajo tudi deset študentov medicine, ki dežurajo in priskočijo na pomoč takoj, ko jih pokličejo. Fantje, ki prihajajo na sejmišče, so navadno hudo ožuljeni, potrebni te ali druge pomoči. Vsak ima svoj komplet prve pomoči. Ko je šlo za Brnik, so torbe bile kar na okenski polici, pripravljene, da jih vsak trenutek zgrabijo in pohite na mesto nesreče.

Ves čas pa teče tudi vsa ostala, redna dejavnost kranjskega RK. Kristina Vidakovič se je s svojo "katro" - odkar jim je kranjski izvršni svet podaril ta avto, je delo vse lažje - pravkar vrnila z obhoda starostnikov, ki so v teh skočiti na pomoč zdaj, ko so spraznili skladišče. Treba bo na-

Kljub vojnim razmeram morajo nepokretni dobiti svoje kosilo. Kristina Vidakovič skrbi zanje s "kanglicami". - Foto: D. D.

čili kosila. Iz vrtcev ali iz doma upokojevcem jih dobe. Nevenka Marinič z negovalkami skrbi za nego bolnikov in starostnikov na domu. Ko opravijo, priskočijo na pomoč k telefonu. Zdaj se je pokazalo, kako nujno bi potrebovali faks. Prosili bodo kakšno firmo, če bi jim ga lahko odstopila. Saj ga imajo na voljo na občini, toda ob takih primerih, ko imajo vsi prepolne roke dela, je predalet. Občina bo tudi morala pri-

Čakajoči na transport. - Foto: J. Cigler

baviti nove odeje, brisače in podobno. Zaloge so izčrpane. In ko se tole uredi, bodo spet takoj začele z rednim delom, s tečaji prve pomoči na terenu. Čez kakšen teden, ko bodo kasarne prazne in fante na varnem doma pri starših. Takrat si bodo lahko vsaj malo oddahnile. Zdaj pa so oni dnevi, ko jih svoji ne morejo oskrbovati s hrano, pri RK naro-

njihova prva skrb. Že javljajo, da prihaja nova skupina z Bohinjske Beke, nekaj jih je iz kranjske vojašnice, fante albanske narodnosti čakajo v dijaškem domu, da se jih nabere dovolj za transport. Njim bo na tej dolgi poti do doma treba posvetiti posebno skrb. Slovenski RK lahko zanje skrbi le do hrvaške meje... ● D. Dolenc

Telefoni brnijo... - Foto: D. D.

Pripoved Janeza Koselja, ki je bil talec na mejnem prehodu Karavanke:

Ko je bilo streljanje najhujše, so me privezali k »rampi«

Janez Koselj z območnega štaba Teritorialne obrambe Radovljica je bil od petka, 28. junija, do nedelje zvečer, 30. junija, talec na mejnem prehodu Karavanke na Hrušici. Janez Koselj, doma z Lancovega, takole pripoveduje:

»V petek popoldne, okoli 6. ure, se je po letalskem napadu prekinila zveza z zvezno policijo, ki je bila na ploščadi karavanške predora. Zvezo je bilo treba imeti, zato sem se odločil, da jim ustrezno opremo sam pripeljem na predor. Da ne bi bilo s incidenta, sem se z golfom odpeljal po obvojni poti Podmežaklo proti ploščadi. Ker so bila komaj pred pol ure pogajanja z oficirji vojske in policije, ki je bila pred predorom, niti pomislil nisem, da bi me lahko zdaj isti oficirji zadržali kot talca.

Če bo šel samo eden, boš šel tudi ti!

Ko sem se pripeljal na ploščad, so nenadoma skočili k meni, me potegnili iz avta, uklenili in odvlekli v stavbo. Kar nekaj časa sem moral stati v kotu, priklenjen na stol, nato pa so me privezali k radiatorju pri oknu. Vse dni in noči sem presedel na stolu in ponoči sede tudi spal. Ko je bilo streljanje najhujše, so me odvlekli ven in privezali na rampo, rekoč: »Če bo šel samo eden izmed naših, boš šel tudi ti!« Mislim, da je imel ostrostrelec na strehi tudi ta ukaz, da me v nekem trenutku ustrelili.

Janez Koselj

Upal sem, da bodo držali besedo in me izpustili, ko jim bodo našli spet priklopili elektriko in telefon. »E, sad ga puštam!« je po telefonu sporočil oficir našim, dal slušalko dol - meni pa nič! Ostal sem še naprej uklenjen. V vseh teh dneh sem imel morda le pol ure roke proste, drugače pa so ob vsaki zaostrojitvi živčno planili k meni in zategnili vezi. Neki oficir, Srb po narodnosti, je bil sploh izjemno nervozen: enkrat je ukazal, naj me trdneje privežejo, čez nekaj časa pa me je sam odvezal in ponudil hrano, rekoč: »Janez, ako imam ja, imaš i ti.« Samo tedaj sem tudi nekaj pojedel.

V sobi sem videl tudi jeseniškega hokejskega sodnika in najprej mislil, da skrbi pač za kakšne zveze. Šele potem sem opazil, da je z rokami priklenjen na mizo. Njega so čez nekaj časa izpustili, name pa nenehno kričali, naj pokličem

naše in jih pregovorim, da se umaknejo.

Upal sem, da med našimi ni žrtev

Bili so na koncu z živci in do mene skrajno cinčni. Žalili so našo vlado, ministre, kričali, da plebiscit ni nič in »kakva ti je to demokracija, kad nema vode...« Opazil pa sem, da se med seboj hudo ločujejo po narodnosti, saj se posamezniki iste narodnosti med seboj niti pogovarjati niso smeli. Z mano so dobro ravnali Bosanci. Srbski oficirji pa so se venomer znašali; zakaj se ne sliši radio Beograd, kričali, da so vsi proti njim in da samo oni in le oni lahko postavljajo pogoje. Ker niso imeli vode, so me spraševali: »Janez, bi nam ti dal vodo, a?« Zato, ker ni bilo vode, je bilo v spodnjih prostorih zaradi iztrebkov tako nagnusno, da so že razmišljali, da bi napravili poljsko stranišče.

Razburjenost je bila izjemna predvsem tedaj, ko so po Radiu Slovenija slišali, da so okupatorska vojska. Tedaj so hrumeli in divjali in lahko si predstavljate, kako je bilo meni, ko sem slišal besedo: okupatorji.

Če me je bilo strah? Ne, zase ne - ta reakcija pride najbrž kasneje. Večkrat pa sem pomislil, da najbrž ne bom nikogar več videl. Upal sem, da med našimi ni žrtev: ko so streljali, je na platoju neznošno grmel, šipe so pokale in z grozo sem si predstavljal, da mora naše na položajih kar metati v

zrak. Vpili so na tank, naj strelja in še strelja. Ker so teritorialci veliko prej nehali streljati kot vojska in policija na platoju, me je neprijetno spreletelo, da je morda našim zmanjkalo municije...

A vašega Janeza so pa ujeli?

V golfu sem imel na zadnjih sedežih tudi orožje in vedel sem, da bodo avto pregledali. Zato sem izkoristil trenutek, ko so vsevpriek kričali. Tedaj sem nekemu oficirju na hitro omenil, da imam v avtomobilu orožje, ki da sem ga mimogrede pobral, ko sem se vozil proti platoju. Ponoči so me zbudili tako, da so mi z baterijo posvetili v obraz. Pri priči sem vedel: našli so orožje! Bili so togočni od jeze. Ko sem ničlikokrat ponovil, da za orožje ve oficir, so zbudili tudi njega in še druge. Na srečo so bili poštenji in so rekli, da sem jim za orožje res povedal. Sam pa sem se branil: »Če bi jaz streljal, a mislite, da bi potem prišel k vam na plato?« V avtu so našli še neki raztrgan papir in mi ukazali, naj ga sestavim! Nisem imel pojma, za kakšen papir gre!

Vedeli so tudi za vagon z odpadki na Jesenicah in grozili, da jih bodo zažgali. Da bodo Jesenice stolkli do tal.

Hrane so imeli le do sobote, nato so iz duty-free trgovine nosili lepino, pa pijačo in cigarete...

Kasneje sem zvedel, da je nekdo moji ženi dejal: »A vašega Janeza so pa ujeli?« Moji sodelavci iz štaba so jo takoj obiskali in jo poskušali pomiriti, češ da sem že na štabu, le da se ji še ne morem oglasiti. Pa seveda ni bilo res, kajti izpustili so me šele v nedeljo zvečer. Od mene se je poslovil le neki Bosanec, kapetan. Odšel sem v območni štab Teritorialne obrambe in si najprej umil roke...

Janez Koselj je nato takoj spet začel opravljati pomembne naloge, ki jih ima v območnem štabu Teritorialne obrambe za Jesenice in Radovljico. ● D. Sedej

V nedeljo so v Cerkljah pokopali Petra Petriča

Bil je dober človek, oče, mož

Cerklje, 8. julija - Včeraj so na cerkljanskem pokopališču z vsemi častmi pokopali 37-letnega Petra Petriča, pripadnika teritorialne obrambe, ki je predzadnji petek, 28. junija, ob poskusu naslaka na tank Jugoslovanske armade na letališču Brnik izgubil življenje. Mogoče ga bo nova slovenska zgodovina častila kot junaka, ki je padel za samostojno slovensko državo. Njegovi družini, ki je izgubila predvsem dobrega očeta in moža, pa ostaja velika bolečina, zavest o nesmiselnosti vojne.

Peter Petrič, sicer doma v Šenčurju, je v novi hiši v Cerkljah pustil nepreskrbljene ženo Ireno in tri otroke: osemletno Alenko, desetletnega Matjaža in trinajstletnega Miha. V veliki bolečini zdaj še ne razmišljajo, kako, od česa bodo živeli naprej. Predstavniki kranjske občine, ki so jih obiskali v petek dopoldne, so sicer prinesli obljubo enkratne pomoči, vendar bodo morali poskrbeti tudi za trajno socialno varnost. Žena Irena je namreč zaradi treh otrok ostala doma, otroci po očetu s sedemnajstletnim delovnim stažem - zaposlen je bil pri Adria Airways na letališču Brnik - ne bodo dobivali dovolj pokojnine, skratka, najmanj, kar bi morali družini čimprej preskrbeti, bi bila vsaj zaposlitev za mater.

Tudi številni prijatelji in znanci, ki so v nedeljo pospremili Petra Petriča na cerkljansko pokopališče, vedo o njem povedati samo najboljše. Bil je pošten, delaven, če je le mogel, je vsakomur rad pomagal. Zdaj skušajo vsaj delno povrniti njegovi družini.

Peter Petrič je bil vpoklican v teritorialno obrambo že teden dni pred začetkom vojne. Po nekaj dneh se je vrnil k domačim, ko je bilo letališče v ognju, pa je spet oblekel uniformo slovenskega vojaka. V petek je še s štirimi teritorialci poskušal omrtviti enega od tankov, razporejenih pred letališčem. Štirje so se vrnili, on je obležal nedaleč stran od smrtonosnega vozila. Teritorialci so zaman tvegali in ga iskali. Šele minuli četrtek, ko se je glavnina jugoslovanske vojske vrnila v kasarno na Vrhniki, so ga našli mrtvega. Njegovi prijatelji zamerijo vojakom JA, da so ga pustili ležati, čeprav so ga morali videti... ● H. J., foto: J. Cigler

Krvodajalske akcije na Gorenjskem

Skupščina Rdečega križa Slovenije je sporočila, da bodo krvodajalske akcije po Gorenjskem v naslednjih krajih in dneh.

Gorenja vas - 9. julija
Železniki - 10., 11. in 12. julija
Radovljica - 15. julija
Kamnik - 15. in 16. avgusta
Kranj - 27. avgusta

Prijave sprejema občinska organizacija Rdečega križa, v delovnih organizacijah pa aktivisti RK, odgovorni za krvodajalstvo.

Rdeči križ Slovenije

Sporočilo za javnost

V zvezi s številnimi vprašanji v Sloveniji, klici staršev, ki imajo svoje sinove v JA v drugih republikah, in vprašanji na odboru staršev za vrnitev otrok, daje Rdeči križ Slovenije sledeče obvestilo:

1. Z včerajšnjo izročitvijo 949 ujetih vojakov, ki jih je izročila slovenska oblast oziroma Rdeči križ Slovenije Rdečemu križu Jugoslavije in predstavnikom vseh republik in pokrajin sporočamo, da je bila celotna operacija vračanja vojnih ujetnikov iz države Slovenije v druge republike Jugoslavije opravljena v skladu z Ženevskimi konvencijami in zakoni ter pravilniki o Rdečem križu. Vrnjeni so bili samo zajeti vojaki JA in ne civilne osebe ne oficirji. Prav tako nimamo informacij s strani JA, da so starši, ki prihajajo trumoma na obisk v Slovenijo v kasarne, lahko vzeli svoje sinove domov. Njim je bil omogočen le stik, zato ne moremo sprejeti nekaterih očitkov, da Rdeči križ Slovenije premalo stori za naše vojake, ki so v enotah JA v jugoslovanskih republikah.

2. Rdeči križ Slovenije bo omogočil odboru za varstvo vojakov, ki koordinira celotne aktivnosti pri obiskih slovenskih mater v vojašnicah izven Slovenije, da preko Rdečega križa Hrvaške pa tudi organizacij v drugih republikah omogočijo prihod slovenskih mater v njihove kraje in vzpostavitev stikov s svojimi sinovi.

3. Pri predaji ujetih vojakov je bilo vsem omogočena svobodna odločitev, ali se želijo vrniti domov ali ne. Na konvoj so se vkrkali vsi iz drugih republik in pokrajin, razen s Kosova, ker je 111 Albancev zavrnilo možnost odhoda in so ostali v Sloveniji. S temi se ravna v skladu z mednarodnimi konvencijami in vse informacije o njih lahko starši dobijo na Rdečem križu Slovenije in s podpisom posebne izjave tudi odpeljejo svoje sinove domov.

Ljubljana, 6. julija 1991

Informativna služba RKS

Turističnih prevozov ni

Avtobusi Integrala stojijo

Jesenice, 5. julija - Pri jeseniškem Integralu že beležijo za tretji-
no manjši dohodek. Turističnih prevozov sploh ni in tudi ne pre-
vozov delavcev in zdomcev v druge republike. Bo naložba, ki jo
načrtujejo za jesen, sploh uresničljiva?

Integral Jesenice je že dve leti samostojno podjetje, ki
ima 45 avtobusov za lokalni, medkrajevni in mednarodni po-
tniški promet. Direktor Izidor Jekovec pravi:

»Se danes - v petek, 5. julija - stoji ves mednarodni potni-
ški promet in promet v druge republike. Od 27. junija do 4. ju-
lija nismo vozili niti do Ljubljane, deloma pa smo vzpostavili
lokalni promet in prevoze od Jesenic do Kranjske Gore in Ra-
teč. Od 1. julija smo začeli tudi s prevozi delavcev iz Kroke,
Radovljice in Podbrezja v Železarno Jesenice, tako da so pre-
stopali ob cestni blokadi na Potokih, medtem ko smo z Bleda
vozili preko Kočne. Ni bilo nobenih turističnih prevozov in jih
še nekaj časa tudi ne bo, tako, da bo stalo vseh 10 avtobusov,
ki so namenjeni turističnim prevozom. To pa predstavlja izpad
tretjine pričakovanega dohodka. Večjih poškodb avtobusov ni
bilo, so le manjše, ki so nastale zaradi cestnih blokad.

Organizirali smo avtobusni prevoz otrok iz Novigrada. S
tremi avtobusi smo v sodelovanju z DPM Jesenice otroke sre-
čno pripeljali na Jesenice.

Zdaj obratujemo s 30 odstotki zmogljivosti, precej delav-
cev je na predčasnih letnih dopustih. Izguba dohodka nas bo
precej prizadela in vprašanje je, ali bomo septembra sploh lah-
ko začeli z izgradnjo nove hale za tehnične preglede, ki je kar
precejšnja investicija.

Pri turističnih prevozih, ki so za naše podjetje zelo po-
membni, prihaja do odpovedi turističnih agencij z Bleda,
Kranjske Gore, Ljubljane. V tem času smo lani dnevno vozili z
vsemi desetimi turističnimi avtobusi, danes ni niti enega prevo-
za. Lani smo tudi vozili otroke iz Zagreba in Vojvodine v poč-
tniške domove v Kranjsko Goro ter na izlete - danes je Kranj-
ska Gora popolnoma prazna. Zaradi zapor na cestah tudi ne
moremo voziti delavcev iz drugih republik na dopuste domov.
Vsak teden smo namenili 5 avtobusov za prevoz zdomcev -
zdaj razumljivo tega ni.

Manjši promet je tudi v naših mehaničnih delavnicah,
vsaj za tretjino. ● D. Sedej

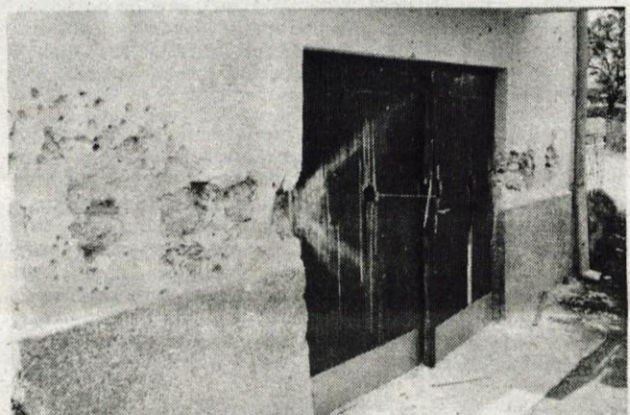

Foto: J. Cigler

Škoda na cestah

Kranj - Medtem ko je podjetje Slovenijaceste Tehnika za-
radi vojnih razmer povsem ustavilo dela na gradnji avtoceste
Hrušica - Vrba, je kranjsko Cestno podjetje prav tako moralo
prekiniti dela na različnih gradbiščih na Gorenjskem. Direktor
Cestnega podjetja Kranj inž. Bogdan Drinovec nam je pove-
dal, da so ponekod, kjer so bile možnosti in pogoji sicer z deli
že skušali nadaljevati in bi jih radi čimprej dokončali. Vendar
pa imajo še vedno veliko težav zaradi okrnjene mehanizacije.
Precej mehanizacije je bilo namreč vključene v blokade. Kar
pa zadeva škodo na gorenjskem cestnem omrežju, le-ta po zelo
okvirnih in grobih ocenah znaša okrog 30 milijonov dinarjev.
Najbolj prizadeto je brniško območje, precejšnja pa je škoda
tudi na krajih, kjer so blokade. ● A. Ž.

Gradbeniki zaskrbljeni

Kranj - Gradbinci z operativno so bili že pred sedanji raz-
merami v velikih težavah. Nekateri so se pred tem znašli tako re-
koč na robu preživetja. Sedanje razmere pa so njihov položaj še
poslabšale.

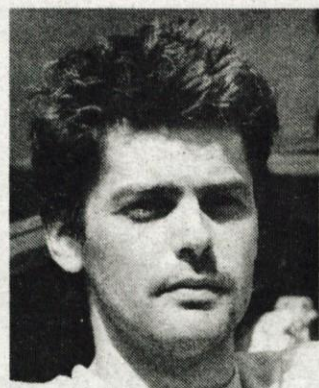
Direktor SGP Gradbinec Kranj Stanislav Božič je ob
koncu minulega tedna povedal, da je v blokadah na Gorenj-
skem 33 njihovih vozil in mehanizacij. Škoda ni majhna, pri
čemer velja, da bodo morali, ko bodo mehanizacijo sprostili,
opravi temeljit tehnični pregled oziroma vso mehanizacijo
servisirati. Zaradi razmer in okrnjenosti v minulih dneh tudi si-
cer pri delu beležijo 60 do 80-odstotni izpad. Za naprej pa ka-
že, da bo na delu okrog 40 odstotkov vseh delavcev Gradbin-
ca. Zaradi tega imajo (in se jim obetajo tudi v prihodnje) pre-
cej težav pri izpolnjevanju obveznosti pri investitorjih. Vendar
pa glavne težave v Gradbincu še pričakujejo v prihodnjih me-
seci, ker ne bo ne dela in ne denarja. Trenutno je 90 Gradbin-
čevih delavcev tudi na delu v tujini in sicer na Poljskem in v
Nemčiji. V sedanjih razmerah so minuli teden delavcem v
Gradbincu dali po 1.500 dinarjev pomoči. Upajo pa tudi, da
bodo iz komiteja za delo pravočasno prišla enotna navodila
glede odsotnosti delavcev na delu. ● A. Ž.

Turizem naš nevsakdanji

Oaza pod Alpami vas čaka

V zadnjem tednu, ko so tanki rili po slovenskih cestah in poljih, ko
so ljudje trepetali pred zračnimi napadi in nekajkrat v tednu dni te-
kli v zaklonišča, so bila v Sloveniji tudi takšna naravna pribežališ-
ča, kot je Bohinj. Oaza Alp, ime, ki so si ga nadelili v Bohinju, je še
le v današnjih časih prišlo prav do veljave.

Bohinj, 6. julija - V petkovem do-
poldnevu je bilo ob Bohinjskem
jezeru še malo turistov. Tujci so
se umaknili že pred 26. junijem,
lokalni so samevali, njihovi lastni-
ki pa so z nezaupanjem žrtli v pri-
hodnje dni. Kako naprej, kaj se
bo še zgodilo? Kljub temu da je
Bohinj v teh dneh eno najmirnej-
ših območij, imajo hotelirji in
gostinci veliko skrb: Kako preži-
veti?

Franc Kramar, lastnik zasebnega
lokala ob Bohinjskem jezeru:

"Prve dni so bili v gostišču še
Angleži, tisti, ki so v Bohinju
ostali po sili razmer. Redno so

prihajali na pijačo in pri meni
spremljali TV program Sky Cha-
nell - šele preko tega programa so
se soočili z resnico o Sloveniji.
Tukaj ni bilo niti malo čutiti, vse
tisto, kar se je dogajalo drugod,
nekaj kilometrov proč. Ko so
Angleži odšli, gostov ni bilo, ra-
zen domačinov ob večerih. Kljub
temu da je vreme idealno in da
se to majhno število ljudi, ki pri-
dejo, tudi koplje v jezeru. Po
alarmu v večini slovenskih mest,
so v Bohinju začeli prihajati lju-
dje, ki so iskali mir, predvsem iz
Ljubljane, da bi se lahko psihi-
čno spočili. Kaj bo v prihodnje bi
težko napovedal. Bohinj bo po-
stal "bum", to kar leta ni bil, kar
pa me zelo skrbi, saj se je v tem
času težko pripraviti na to, kar
bo prišlo. Seveda pa si predvsem
želim en velik mir

Petra Rožič, žena lastnika gostiš-
ča Rožič:

"Stanje je zaenkrat zelo sla-
bo. Imeli smo dva holandska go-
sta, ki pa smo ju uspeli spraviti
na avto-vlak v Lescah, da sta lah-
ko odpotovala v tujino. Vsi tuji
gostje, ki smo jih imeli (imeli pa
smo v glavnem tujce), so odšli že
pred 26. junijem. V gostišču so
poleg mene in moža štirje redno
zaposleni gostinci, vse cene so
ostale iste, že dva meseca pred
tem pa je bil viden upad. Že dvaj-

Škoda na tovornjakih in avtobusih

Natančne ocene še ni

Kranj, 8. julija - Med rušilnim pohodom tankov okupatorske arma-
de so avtobusni in tovorni prevozniki tudi na Gorenjskem utrpeli
precejšnjo škodo. Kljub temu da so nekatera vozila močno poško-
dovana in celo uničena, zavarovalnice verjetno tudi v tem primeru
ne bodo povrnila škode, bo pa opravila ocenitev.

Pri Alpetouru imajo popolnoma uničen en zgoljni in en stan-
dardni avtobus, ki sta zgorela ob streljanju jugoslovanske armade.
Samo ti dve vozili naj bi po približni oceni stali okoli pol milijona
mark. Poškodovanih je še sedem drugih avtobusov, ki pa so popra-
vljivi, vendar natančne ocene škode še ni, ker pri Alpetouru čaka-
jo na strokovno oceno, ki jo bo opravila Zavarovalnica Triglav. Kot
nam je povedal Janko Knaflič, vodja avtobusnega prometa, so imeli
v blokadah angažiranih približno štirideset vozil, zagotovo pa bodo
morali dokupiti dva nova avtobusa. Za sedaj sicer uspevajo pokrivati
potrebe, ker se ne obratujejo medrepubliške linije, rešuje pa jih tudi
dejstvo, da so trenutno šolske počitnice, saj so imeli precej posebnih
šolskih prevozov.

Pri obrtni zadrugi Prevoznik Gorenjske so imeli v blokadah pet
tovornih vozil, od katerih so tri poškodovana, vendar popravljiva.
Precej tovornjakov je običajno na cestah, ker so bili na poti proti Šta-
jerski in drugim kriznim območjem. Nekateri imajo manjše poško-
be. Njihovo vrnitev pričakujejo v nekaj dneh, potem pa bodo cenilci
zavarovalnice ocenili škodo.

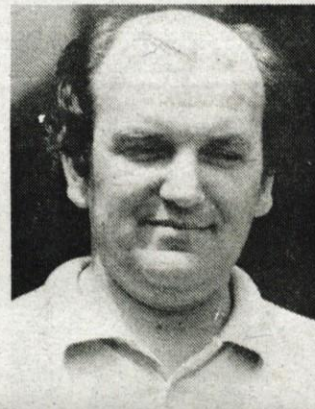
Zavarovalnice v primeru vojne načelno sicer ne vračajo škode,
prevozniki pa pričakujejo, da bodo deležni dela povračila vojne ško-
de, ali pa vsaj delnega povračila s strani republike. ● M. Gregorič,
foto: Jure Cigler

gotovo domači bodo, tujcev ne
bo, dokler se razmere ne uredijo.
Kljub temu da sem najcenejši ob
Bohinjskem jezeru, gostov ni."

Iztok Noč, direktor turističnega
podjetja Alpinum:

"Že pred vojno je bilo stanje
zelo slabo, izkoriščenih je bilo le
50 odstotkov normalnega obsega
delovanja. Imeli smo nekaj mož-
nosti, da stanje izboljšamo, nato
pa... JUGOTOURS iz Londona
je preklinal vse najave do 17. ju-
lija, novih najav ni bilo. Gostje so
se vrnili 30. junija, ko je ukrepal
britanski Foreign Office, ki je
vsem svojim turističnim agenci-
jam priporočil, naj svoje goste
pokličejo domov. Poslujemo nor-
malno, če gostje odidejo domov
predčasno, plačajo tisto, kar so
do takrat izkoristili. Domači
gostje, ki so že vplačali akontaci-
jo, lahko spremenijo termin ali
pa tudi odpovejo, če ne gre dru-
gače. S tem ni nobenih težav.
Vsekakor se bodo v naši branži
morale cene znižati. V današ-
njem času je težko določiti pa-
metno politiko za današnji čas,
jasno pa je, da politika cen ne
more biti podrejena hišnim teža-
vam. Naš namen ni, da se danes
hoteli zapirajo, ampak je potreba
na racionalizacija. Prve ukrepe
smo že izvedli. V vseh hotelih
imamo danes 20 gostov, že za ju-
tri pričakujemo, da jih bo 30. Ra-
vno danes pa sem s strani mini-
strstva za turizem in gostinstvo
dobil sporočilo, da priporočajo
vzdrževanje trenutnega stanja v
turizmu, da ne bo večje škode,
kot je potrebno. To že skušamo
upoštevati, saj so tudi hoteli, v
katerem sta samo dva gosta,
odprti."

Ljubo Fatur, lastnik restavracije
Center:

"Kaj naj vam povem? Saj vi-
dite. Ura je 13 in zapiramo. An-
gleži, ki so bili tu, so 26. junija
odšli, slutili so, da se nekaj dog-
aja. Fantje, domačini, so šli v TO,
ostalo pa je nekaj domačinov in
nekaj vikendašev. Kuhinjo smo
zaprli že 1. julija, v ponedeljek,
pred dnevi (3. julija) pa sem pla-
čal davek enako kot prej. Od pr-
vega nimam več delavcev, stre-
žem sam, pomaga mi sestra. De-
lavci so doma, ta mesec bodo še
dobili plačo, nato pa bodo morali
na čakanje. Za naprej bomo vide-
li, kaj bo po nedelji (7. julij). Za-

Nedeljska bohinjska turistična
razglednica je kazala bolj opti-
mično podobo. Upanje torej je,
volja tudi, še gostje pridejo... ●
Mojca Peternej

Špediterji izgubljajo naročila

Jesenice, 5. julija - Filiala Intereurope na Jesenicah ugotavlja pre-
cejšnjo škodo, saj so že dobili prve odpovedi kompletnih naročil.
Naročniki nočejo tvegati prevoza po Jugoslaviji. Ko so spet odprli
predor, so se vozniki zaradi neprevoznosti slovenskih cest odločili
za štajerske mejne prehode.

Intereuropa Koper je največja slovenska špedicija, ki ima filialo
tudi na Jesenicah. Jeseniška Intereuropa opravi do 50 odstotkov vse-
ga jeseniškega špedicijskega prometa. Direktor jeseniške filiale Slav-
ko Božič pravi:

»V primerjavi z lani smo imeli že do 27. junija padec prometa za
okoli 30 odstotkov. Jeseniška filiala je znana kot špedicija za zbirne
posiljke. To je sistem, ko se v tujini preko špediterskih pogodb zbira
blago za Jugoslavijo in se tako zbrano blago naenkrat pošlje ter pri-
hrani pri času. Denimo: zbirni vagon za Skopje potuje do pet dni, po-
samezna pošiljka pa bi potovala dva do tri tedne. Zaradi političnih
napetosti je bilo zbirnega blaga manj za 70 odstotkov. Pri tranzitnih
tokovih nam Srbija že nekaj časa prevzema del blaga zaradi visokih
prevoznih stroškov za iranske kamione po jugoslovanskih cestah. V
teh političnih razmerah iranski kupci prenašajo tveganje na tujega
prevoznika.

Pri tranzitnem blagu imamo že prve odpovedi kompletnih naročil.
Pri tranzitu pa so ta naročila vredna od 10 do 100 kamionov. Samo za
jeseniško Intereuropa bo škoda v skladiščnem poslu za 250.000 nemških
mark, poleg tega pa bodo izgubili posel tudi vsi domači prevozniki, saj
prevoze avtomatsko prevzamejo drugi: srbski in tuji prevozniki, kar je
spet izguba od 2.500 do 3.000 nemških mark za kamion. Računamo, da
bomo tako izgubili za 700 kamionov posla. Tuji naročniki, ki so nam
odpovedali posel, so kar odkrito rekli, da preko pet novih in nemirnih
jugoslovanskih meja že ne bodo tvegali.

Nadaljnja škoda je v Intereuropi Koper nastala zato, ker je bilo
treba opraviti drastične reorganizacije posameznih filijal v drugih rep-
ublikah, saj so te filiale za Intereuropa pomenile do 45 odstotkov ustvarje-
nega prometa. V vojni je bilo poškodovanih tudi nekaj kamionov Inte-
reurope, vendar dokončnih podatkov še ni.

Do 1. julija smo odpravili 650 kamionov za Iran, predvidevali
pa smo 1.600 kamionov. Ko so 27. junija zaprli prehod Karavanke,
so se vozniki usmerili na druge prehode. Prehod so spet odprli 4. ju-
lija, vendar je prišlo malo kamionov. Vozniki se usmerjajo na štajers-
ke mejne prehode in hitreje pridejo do Zagreba, saj je cesta Jesenice
- Ljubljana - Zagreb zaradi blokad praktično neprevozna. V vseh
dneh vojne pa se je normalno opravljalo delo pri železniškem preho-
du, kjer smo zelo dobro sodelovali s carino in policijo.

Ugotavljamo, da bodo najbolj prizadeti špediterji na meji, saj
poslujejo s širšim okoljem in zaradi odprave blaga v druge republike
izgubljajo dvakrat. ● D. Sedej

POGOVOR

MIRA DRAGONJA, borzna posrednica Gorenjske banke

Na borzi tečaji poskočili

Kranj, 5. julija - LB Gorenjska banka iz Kranja ima dva borzna posrednika, ki sodelujeta na torkovih in četrtkovih sestankih Jugoslovanske borze vrednostnih papirjev v Ljubljani, z Branimir Čarotom smo se pogovarjali že sredi junija, tokrat smo nekaj vprašanj zastavili Miri Dragonji, zanimalo nas je seveda, kako je borza poslovala v vojnih razmerah.

"Kako je v zadnjih dneh potekalo delo na borzi?"

"Že v četrtek, 27. junija, na prvi dan okupacije, je bilo na borznem sestanku brokerjev zelo malo, zlasti s Stajerske jih ni bilo. Tudi v torek, 2. julija, jih je prišlo zelo malo, minuli četrtek pa zaradi praznika sestanka ni bilo. Ker je bilo brokerjev malo, je temu ustrezna tudi ponudba majhna, povpraševanje pa je bilo še vedno veliko."

"Kaj ste predvsem kupovali oziroma prodajali?"

"Prejšnji četrtek predvsem EDP (evidenčne devizne pravice). Po dopolnitvi odloka o prednostnem vrstnem redu plačil v tujino za skupne in splošne potrebe morajo banke na tedenski ravni zagotavljati usklajenost odlivov s prilivi in s tem tudi z izdanimi EDP, zato so banke za svoje komitente ali komitenti zase kupovali na borzi predvsem EDP, pokriva jo predvsem naloge, ki so imele predložene za plačilo po 1. marcu. Povpraševanje po EDP je bilo zato veliko, ponudbe pa malo in cena je zrasla."

"Kolikšen je bil pribitek na uradni tečaj marke, dolarja?"

"Prejšnji četrtek 33,6 odstotka za dolar in 40 odstotkov za marko, glede na njen tečaj je to približno enako, saj je rast dolarja različna, marka pa ima fiksni tečaj. V torek je cena še poskočila, saj je bilo ponudnikov še manj, povpraševalcev pa še vedno dovolj, za marko je pribitek znašal 43,2 odstotka, za dolar 37,2 odstotka."

"Pribitek se torej približuje ceni marke na črnem trgu?"

"Da, mislim, da bo s ceno efektivnega tujega denarja kmalu dosežena. 27. junija je bila prvič izdana tudi tečajnica za odkup tuje efektivne na borzi, na njej je bila marka vredna 19,17 dinarja, kar je že zelo blizu črnemu tečaju. Po tem tečaju bodo ljudje v menjalnicah lahko prodajali devize, vendar le v gotovini."

"Delate še vedno po predpisih NBJ, kako ocenjujete sklep svetovnega guvernerja?"

"Še vedno se držimo zveznih predpisov, drugih navodil še nimamo. Mislim, da blokada Slovenije na posojilno denar-

nem področju ni upravičena, saj smo doslej delali v redu in izpolnjevali predpise."

"Kaj se je te dni na borzi dogajalo z obveznicami Republike Slovenije?"

"Povpraševanja je bilo dosti, ponudbe pa ne, ker ni bilo brokerjev. Povpraševanje po njih je še vedno veliko, ker ljudje pričakujejo devalvacijo, zato so tečaji temu ustrezno visoki. Obveznica Republike Slovenije je na zadnjem borznem sestanku kotirala 94-odstotno, obveznica PTT Ljubljana celo 106-odstotno."

"Z njimi je bilo torej moč v sorazmerno kratkem času lepo zaslužiti?"

"Seveda, čeprav so to dolgoročni vrednostni papirji. Še aprila in maja je obveznica RS kotirala 64-odstotno, kdor jih je kupil tedaj in prodal zdaj, ko je tečaj tudi za prodajalca ugoden, je veliko profitiral."

"Kakšen je vaš borzni promet?"

"Velik, o številkah ne bi govorila, lahko pa rečem, da smo med močnejšimi bankami. Zaradi vojnih razmer je zdaj na borzi v celoti manjši, drugačnega vpliva še nimajo, če bodo trajale dlje, se bo verjetno poznalo, težko rečem, v kakšnem smislu, pri EDP je, denimo, veliko odvisno od tega, kako potekajo nakazila v tujino."

"Se na vas obračajo tudi zasebna podjetja in posamezniki?"

"Zasebna podjetja zelo, kar precej imajo manjših zneskov za nakup EDP, tudi za prodajo, saj se nekateri trgovci ukvarjajo tudi z izvozom. Posamezniki kupujejo predvsem vrednostne papirje, na začetku so kupovali zlasti obveznice RS, zdaj pa tudi kaj drugega. Vrednostne papirje prek naše banke kupujejo tudi firme, saj že nekaj časa denarja z valutno klavzulo ni moč nikamor plasirati, vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi, pa jo imajo, tako se izognejo posledicam devalvacije."

"Si upate napovedati, kdaj bo devalvacija, pričakujemo jo že nekaj časa?"

"Ne, to je pa zelo težko. Sicer pa mislim, da je Marković v teh razmerah niti ne more narediti, v Sloveniji pa potrebe ni, če se bo tečaju EDP na borzi pridružili še efektivna je to pravzaprav že neke vrste devalvacija." ● M. Volčjak

NOVOSTI

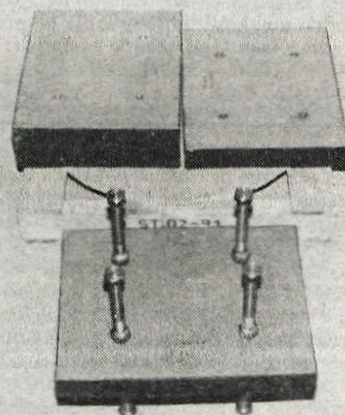
Gumirana ležišča za mostove

V Sloveniji je 1.400 mostov, od tega jih je kar približno 1.200 potrebnih temeljitega popravila. Tako so med drugim razmišljali strokovnjaki kranjske tovarne Save, ko so se lotili razvoja novega zanimivega izdelka - armiranega elastomernega ležišča.

Namenjena so podlaganju mostov, omogočajo jim termično raztezanje in krčenje. Za nov izdelek je Sava že dobila atest in naročila že prihajajo. V dva mostova na Hrvaškem so že vgradili savska gumena ležišča, trenutno izdelujejo tretji komplet, dogovarjajo pa se za nekaj večjih naročil.

Armirani elastomerni ležaji so prvi izdelek v seriji specialnih gumenih izdelkov za gradbeništvo, ki so se jih lotili v kranjski Savi. Izoblikovati nameravajo skupino, ki bo gradbenikom za njihove potrebe ponudila vse iz sveta gumarstva. V mislih imajo sklop vibracijskih izolacij, protipotresnih izolacij, izdelkov za tesnjenje in za zaščito pred obrambo. Nekateri izdelki so razvili sami, nekaj jih bodo uvažali.

Pomembna novost je tudi, da bodo poleg prodaje izdelkov gradbenikom ponudili vse potrebno tehnično svetovanje. ● Vera Drašak

Na prvi pogled nezanimive gume so velika novost v gradbeništvu, v tem izdelku je skritega veliko znanja. Foto: Ivan Drašič

Prireditve Slovenski proizvod

Kranj - V Poslovno-prireditvenem centru Gorenjski sejem v Kranju še vedno potekajo priprave na mednarodni gorenjski sejem, ki naj bi se po vnaprejšnjem določenem programu začel v začetku prihodnjega meseca. Ta trenutek je toliko prijav, da je prireditveni prostor že skoraj poln. Vendar pa se prireditelji bojijo odpovedi, če bi se sedanje razmere nadaljevale. Med prvimi, ki je sporočila, da se sejma ne bo udeležila, če se bo vojno stanje nadaljevalo, je avstrijska gospodarska zbornica.

Hkrati pa se v Kranju že začnjenja priprave tudi na naslednjo sejamsko prireditve septembra. Od 10. do 13. septembra naj bi bil namreč v Kranju prvi specializirani sejem proizvodov in storitev slovenskega porekla. Tako so prav prvi dan, ko so se v Sloveniji začele izredne razmere v Programskem svetu pod predsedstvom podpredsednika kranjskega izvršnega sveta Petra Oreharja imenovali organizacijski odbor te prireditve. Predsednik organizacijskega odbora je predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič, v odboru pa so še Peter Orehar, Rudi Tavčar, Jelko Kacin in Andrej Prislan.

Namen prireditve Slovenski proizvod oziroma Slovenska kakovost je, da se Slovenija predstavi s svojimi izdelki, posebnostmi in kakovostnimi dosežki. Prireditve, ki bo potekala v okviru Svetovnega kongresa za oblikovanje, ki naj bi bil v Ljubljani od 9. do 14. septembra, je tudi izhodišče za slovensko blagovno znamko. Odbor za to prireditve bodo še dopolnili s predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, Gorenjskega sejma in mariborske univerze.

Programski svet pa je poleg organizacijskega odbora na seji imenoval v svet tudi predsednika radovljiškega izvršnega sveta Jožeta Resmana in direktorja Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko Andreja Prislana. ● A. Ž.

Usklajevanje glede škode

Kranj - Čeprav zavarovalnice škodnih posledic vojnih dogodkov nikjer v svetu ne krijejo, in jih, kot je uradno sporočila Zavarovalnica Triglav, delniška družba, prejšnji teden, tudi pri nas ne bodo, pa bodo delavci Triglava pomagali vsem, ne glede na to ali so zavarovani ali ne, pri ogledih in ocenah škode. Konec minulega tedna se je o tem pogovarjal s predsedniki gorenjskih izvršnih svetov tudi direktor Območne enote Kranj Franci Lotrič. Dogovorili so se, da bodo po usklajitvi glede postopkov z ministrstvom za finance Republike Slovenije o tem pravočasno obvestili vse občine in javnost. Zvedeli pa smo tudi, da so si predstavniki Zavarovalnice Triglav, pozavarovalne hiše Sava in zavarovalnice Loyd to nedeljo na Brniku ogledali poškodovana letala in objekte Adria Airwaysa. Adria Airways ima namreč posebno zavarovalno polico, s katero so zavarovana tudi v tem primeru njihova letala. ● A. Ž.

KOLIKO JE VREDEN DINAR

Uradna tečajna lista (SFRJ)

Država	Devize	Velja za srednji tečaj
ZDA	1 USD	23,9069
Nemčija	100 DEM	1.300,0000

Dinar čez mejo - Predvsem ni bojzani, da bi lahko namesto s šilingi vsevprič plačevali z dinarji. Torej, šilingi so še vedno potrebni, ne delajte si iluzij. Prav tako lire, za sto lir boste odšteli najmanj 3,00 din.

Črna borza - Nemška marka na črni borzi je ponekod že preseгла 21,00 dinarjev in več in naslednja vest: lahko se zgodi, da se nekaj časa ne bo več ustavila v svojem vzpenjanju.

Višji zneski na čekih - Od 1. julija je najnižji znesek na čeku 200,00 din in najvišji znesek negotovinskega plačila 3.000,00 din.

Loka odprla nakupovalni center v Medvodah

Medvode, 5. julija - Trgovsko podjetje Loka iz Škofje Loke je v Medvodah odprla sodobni nakupovalni center, v katerem je tudi nekaj zasebnih lokalov. Izredno lep objekt, ki je veljal 100 milijonov dinarjev, je primeren tudi za krajevne prireditve, s čimer se vključuje v nastajajoče središče Medvod.

Otvoritvena slovesnost je bila skromna, vendar pa se je zbralo veliko ljudi, domačine in okoličane je privabila radovednost, kaj vse bodo lahko kupili v novem, zelo lepem nakupovalnem centru, za vse je bil to prijeten dogodek po dneh tesnobe in strahu.

Center ima v treh etažah 6.715 površinskih metrov prostorov, namenu so izročili 4.751 površinskih metrov, torej približno dve tretjini. V pritlič-

ju je samopostrežna živilska prodajalna in osem zasebnih lokalov, v prvem nadstropju tehnična in tekstilna trgovina, gostinski in štirje zasebni lokali. Drugo nadstropje s skoraj 2 tisoč površinskimi metri prostora je še prazno, direktor centra Viktor Eržen je dejal, da razmišljajo o salonu pohištva, glavni direktor Loke Ludvik Leben pa, da se bodo nemara povezali s kakšno tujo firmo, ki bi jo lahko predstavljali v centru.

Izgradnja centra je stala 100 milijonov dinarjev, od tega gradbena in obrtniška dela 73 milijonov, oprema 23 milijonov dinarjev. Posojila imajo v naložbi 30-odstotni delež, lastna sredstva kar 70-odstotnega. Ekonomski izračun kaže, da k centru gravitira 13 tisoč prebivalcev Medvod z okolico, računamo na približno 20 odstotkov tranzitnega prometa, v tem primeru bo objekt odplačan v osmih letih, prepričan pa sem, da bo tranzitnega prometa precej več, saj se po stari ce-

sti vozi veliko Gorenjcev, do Medvod pa iz Ljubljane ni daleč, je povedal Ludvik Leben in dodal, da ima naložba tudi nekaj stranskih učinkov. Z izgradnjo centra je Loka približno 20 ljudem omogočila podjetniško dejavnost, saj so v centru odprli zasebne lokale, nekaj jih je še naprodaj. S prostanim stopniščem pa bo center primeren tudi za krajevne prireditve, s čimer se bo še bolj učinkovito vključil v nastajajoče središče Medvod. ● M. V.

Kavcijske vrednosti embalaže zvišane

Sekcija za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije je z začetkom julija uveljavila nove kavcijske vrednosti embalaže. Kar nekaj sprememb je v novem ceniku, kajti za nekatere vrste embalaže bo treba odšteti precej več, medtem ko se bo po nekatere izdelke splačalo oditi v trgovino kar brez prazne embalaže in raje plačati kavcijo.

Za vinsko steklenico (tip Bordo, litrska) je kavcija od 1. julija naprej 8,00 din, za pivsko steklenico 3,00 din. Nespremenjena je ostala kavcija steklenic za olje, saj znaša le 2,00 din (tip Straža). Kavcija steklenice mineralke (litrske) znaša 9,00 din, pollitrske pa 6,00 din. Kar dobro so zaslojene kavcijske vrednosti embalaže za brezalkoholne pijače: steklenička 0,19 litra za sok stane 2,50 din, četrt litrska steklenička za Oro ima kavcijsko vrednost 4,00 din, za coca colo pa kar 8,00 din. Evro steklenica (za tonik, Jupi itd.) stane odslej 14,00 din, najvišjo kavcijsko vrednost pa ima tako kot prej navojna litrska steklenica za coca colo - kar 17,00 din.

Povišane so tudi kavcijske vrednosti za plastične nosilke (»gajbec«) ter ostalo embalažo, v katerih je naprodaj pijača. Ko se v teh vročih dneh odločate za nakup izdelka, s katerim bi potešili žejo, vam svetujemo: v nakupovalno košaro vtaknite tudi prazno embalažo, da se ne boste po nepotrebnem jezili na prodajalco v trgovino, ki ima že z novim cenikom polne roke dela. ● M. Va.

Kljub temu da v teh dneh verjetno ni ravno varno ali pa vsaj prijetno hoditi po gozdovih, se pri cenah borovnic to še ne pozna. Ponudba je sicer nekoliko manjša, vendar jih boste liter še dobili za okoli 100 dinarjev.

Mejni miličniki na železniški postaji so rekli:

Mi nikamor ne gremo!

Jesenice, 5. julija - Železničarji, cariniki in mejni miličniki na jeseniški železniški postaji so se odlično organizirali. Avstrijci so 27. junija odšli in odpeljali svoje lokomotive. Jeseniška postaja je bila med najbolj varnimi v Sloveniji.

Jeseniška Železniška postaja je bila ena redkih, če ne celo edina mejna postaja v Sloveniji, kjer so normalno delali vse dni vojne. Potrdilo se je, da je način dela železničarjev pač tak, da morajo biti tudi v miru sleherni trenutek vestni in odgovorni, zato so se tudi v času vojne zares odlično izkazali.

Jeseniška postaja je bila očito najbolj varna, saj se je predsednik predstava Republike Slovenije Milan Kučan preko jeseniške železniške postaje peljal v Beljak, na pogovore z nemškimi zunanjim ministrom Genscherjem. Šef jeseniške Železniške postaje Janez Medja pripoveduje:

»Ko so prvi dan vojne s helikopterji pristali na nogometnem igrišču Podmežaklo, z očitnim namenom, da zavzamejo tudi mejni prehod na železniški postaji, so na mejni milici odločno rekli: Mi nikamor ne gremo! Ko so se pomikali proti podvozu in proti postaji, so jih naši teritorialci in milica zaustavili. 27. junija ob 16. uri so postajo zapustili vsi Avstrijci, ki delajo na našem prehodu in v Področje umaknili tudi vse svoje lokomotive. Moram povedati, da so nam v vseh dneh izredno pomagali: mi smo na naši strani prevzeli 30 odstotkov njihovega dela, oni pa so v Področju opravili komercialno delo.

Predsednik predstava Republike Slovenije Milan Kučan je v torek, 2. julija, s posebnim vlakom potoval v Beljak preko jeseniške železniške postaje na pogovore z nemškim zunanjim ministrom Genscherjem. Prevoz so opravili v času letalskega alarma. V Sloveniji je bil alarm v trenutku, ko je vlak odpeljal s postaje v Področje. Po kratkem posvetu je vlak nadaljeval pot skozi železniški predor na Jesenice, kajti predsednik Kučan je moral na vsak način priti v Ljubljano. Na Jesenicah se je znova oglasila sirena. Železničarji so vlak zaustavili nasproti jeseniške centralne postaje, kjer so zaklonišča. Specialci so bliskovito skočili z vlaka in ga z vseh strani zavarovali. Ko je Ljubljano preletelo letalo, so vlak spet zaustavili, v Podnartu, kjer je stal šest minut...

Vse dni smo bili izredno obremenjeni, predvsem vseh štirinajst vlakovnih odpravnikov, ki so delali noč in dan. Potekal je ves redni potniški in tovorni promet, zaradi zapore pa smo vozili vlake tudi po obvoznih poteh na Primorsko. V tem času je bilo v 24 urah 70 mednarodnih vlakov, 22 vlakov v potniškem prometu Jesenice - Ljubljana - Jesenice - Nova Gorica in 10 obvoznih vlakov! Ker je bila nevarnost, da bi prodrali tudi po železniških tirih, smo pripravili posebne kompozicije, s katerimi bi v dvajsetih minutah blokiral vse dostoje. Z vagoni s starim železom in iztirjenim vagonom pa smo zaprli stari industrijski tir proti Hrušici. Z našo narodno zaščito smo zavarovali tudi centralno postajo, ki je srce postaje. Na postaji je dvanajst železniških enot, delo je bilo izjemno koordinirano: še nikoli se nismo tako dobro razumeli, čeprav se tudi drugače ne razumemo slabo. Zaradi izjemnega zanimanja za prevoz preko jeseniške postaje, smo čez nekaj dni uvedli tudi posebno telefonsko številko, kjer so se dobile vse informacije.

Vleka proti meji je potekala z našimi dieselskimi lokomotivami, ki pa ropotajo kot helikopter ali tank, zato so bili Hruščani v nenehnem strahu. Domenili smo se, da vsak vlakodvaja na Hrušici zapiska, da so se krajani pomirili, kadarkoli je prišla lokomotiva.

Z avstrijskimi sodelavci se dogovarjamo, kdaj se bodo vrnili na našo postajo. Prišli bodo tedaj, ko jim bo to dovolila železniška direkcija na Dunaju...» ● D. Sedej

Raketirano tudi zavetišče

Kranj - Med raketiranjem televizijskega stolpa na Krvavcu je bilo poškodovano tudi zavetišče Gorske reševalne službe; in to prav v trenutku, ko je prišel k zavetišču predsednik PD Kranj Franci Ekar. Na srečo je bil objekt prazen, škoda pa ni majhna. Ironija pa je, da so se prav v tem zavetišču v reševalnih in gorskih večinah izobraževali in vadili ničkolikokrat tudi vojaki. Sicer pa, kot so povedali predstavniki Planinskega društva Kranj, se bojijo, da so prav planinske postojanke "vabljeni" cilji za letalske pilote. Vendar pa si bodo v društvu prizadevali, da bodo planinske postojanke tudi v prihodnje redno oskrbovane. ● A. Ž.

Slovenske grbe tiskajo noč in dan - Delavnica male tiskarne Fani Sokol v Gabrku v Poljanski dolini je polna grbov. Dveh velikosti ima v delu. Še isti večer, ko je bil grb v skupščini sprejet, je dobila predlogo grba, izrisala je dve velikosti, prvi so bili natisnjeni že naslednji dan, 26. junija, 27. so jih že šivali na zastave. Okrog 3000 grbov je že natisnili. Vse noči sta delala z možem Jožetom. Kot bi bila v ilegali, se jima je zdelo... Prvi njuni grbi so na Gorenjskem zagledali "beli dan" na zastavah, ki so jih obesili na pročelju Ljubljanske banke v Kranju. Zdaj se bo seveda po trgovinah začel lov za novimi slovenskimi zastavami z modro-belim grbom z rumenimi zvezdicami, obrobjenim z rdečo barvo. V Kokri v Globusu so nam včeraj povedali, da jih pričakujejo vsak trenutek, tako da bodo verjetno danes že na voljo. Sicer pa jih šivajo v Induplatih v Jaršah, v Univerzalu in Domžalah in tudi nekaj zasebnikov se je hitro vklopilo v posel. Naj se ve: kdor prej pride, prej melje. - Foto: D. Dolenc

Ob prevzemu obmejne stražnice na Ljubelju

Temeljito čiščenje pred vselitvijo

Ljubelj, 5. julija - Poročevalska ekipa Gorenjskega glasa je spremljala prevzem stražnice Maršal Tito v varstvo tržiških teritorialcev. Enota narodne zaščite iz Podlublja je dala domačinom v rejo prašiča in psa. Več dela je čakalo ekipo občinskega štaba za civilno zaščito iz Tržiča, ki je poskrbela za generalno čiščenje notranjosti stražnice.

Vročina petkovega popoldneva nas je med našo potjo na Ljubelj komaj motila, saj nam je še ostala v spominu veliko bolj neprijetna vročina iz preteklih, čeprav nekoliko hladnejših dni. Vseeno smo pri obmejni stražnici na Ljubelju, kjer so nas pričakali pripadniki Narodne zaščite iz Podlublja, poiskali senčno zavetje košatega drevja.

Kakor nam je povedal predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti Jože Hladnik, so se tam od srede vsakih osem ur menjale njihove straže, ki so poskrbele za varovanje stražnice.

Dogovor s pripadniki civilne zaščite, kako pospraviti notranjost.

Ker so morali nekaj pomembnih objektov zaščititi tudi v vasi, je bilo težko najti dovolj ljudi za dežurstvo, vseeno pa so svoje naloge opravili v celoti in brez težav. Še posebej so zadovoljni, da ni prišlo do konfliktov s pripadniki obmejne enote, saj so se z njimi v preteklosti pogosto srečevali, še zlasti na raznih športnih tekmovanjih.

Clan NZ Stane Perko nas je pred odhodom domov seznanil, da je svoje naloge v Narodni zaščiti prevzel brez obotavljanja. Pri stražnici je bil zadolžen za opazovanje. Po sili razmer je prevzel tudi skrb za vojaškega psa, s katerim sta se lepo spoprijateljila. Zato mu je bilo žal, da bodo tudi to žival, kakor že prej dva prašiča, oddali v rejo v dolino.

Teritorialci na straži

Od domačinov je okrog 15. ure prevzela dolžnosti pri stražnici enota TO za posebne naloge iz Tržiča, ki jo vodi Milan Meglič, spremljala pa sta ga Jože Kuhelj in Matej Grum. Od poveljnika smo izvedeli, da je ureditev prostorov stražnice pred prihodom njihovih stražarjev ena lažjih nalog doslej. Obenem je starešina Meglič naglasil, da na svojem ozemlju ni težko izpolniti nobene naloge; še posebej, ker so v njegovi enoti alpinist, radioamater, športnik in električar, ki vsi storijo vse brez povelja; le-to

Domačine so pri varovanju stražnice zamenjali tržiški teritorialci

znanec in prijatelj pač ni potrebno. Matej je iz izkušenj v preteklih dneh omenil spoznanje, kako prav so prišli njihovi vojski dobro oskrbovane planinske postojanke. Glede sedanjih nalog pa se je Jožetu zdelo še zlasti pomembno, da storijo vse za zavarovanje opreme v stražnicah, posebno orožja, da ne bi prišlo po nepotrebnem do nesreče.

Vse bo kot iz škatlice

Še preden so se vojaki v teritorialskih uniformah lahko posvetili vlogi čistilcev. Skupaj z ekipo tržiškega štaba za civilno zaščito, ki je v stražnico prišla nekaj pred 16. uro, so se lotili temeljitega pospravljanja notranjosti stavbe. Zimnice in odeje je bilo treba znositi na prosto in dobro izprašiti. Vojaške obleke so nalagali v vozilo, s katerim so tekstilne predmete odpeljali v čistilnico. Sele ko

so bili prostori izpraznjeni, so lahko začeli s pomivanjem in čiščenjem dokaj zanemarjene notranjosti.

»Takega dela sem vajena, saj sem že tri desetletja gospodinja,« je vneto spodbujala drugih sedem članov štaba Metka Ivnik, ki je prevzela "poveljstvo" pri teh opravilih. Kot je povedal Franc Ribnik, član štaba CZ za prvo medicinsko pomoč, k njihovemu delu sodi tudi dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija. Take naloge opravlja poklicno, zato bo skupaj s sodelavci iz Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske poskrbel, da bo po opravljenem delu v stražnici spet vse kot iz škatlice.

Člani občinskega štaba za civilno zaščito iz Tržiča so kljub utrujenosti hiteli z delom. Dejali so, da ni še čas za počitek in veselje. Spomnili so nas, da je čas za vrnitev v dolino, kjer tudi nas čakajo nove naloge. ● Stojan Saje, foto: Aleš Gorišek

Vojaki albanske narodnosti:

Nočemo streljati na Slovence

Kranj, nedelja, 7. julija - Dvaindvajset fantov je v noči od sobote na nedeljo pobegnilo iz kasarne na Bohinjski Beli. Čez ograjo so se pognali, vendar organizirano, dva kilometra pod vasjo jih je čakal avtobus, ki so ga organizirali teritorialci. Radovljiški Rdeči križ jih je preoblekel v "civilke", na sejmišču v Kranju pa so dobili vse ostalo, kar potrebujejo. Zdaj čakajo, da se jim odpre zelena luč za pot domov. Upanje in strah jih prežemata. Do hrvaške meje bo zagotovo vse v redu, toda kaj bo potem. Za nemoteno pot po Jugoslaviji, čeprav so alarmirani vsi Rdeči križi, nimajo nobenega zagotovila.

Pravkar so pokosili. Urša Cvirm s Kokrice in Alenka Zelič iz Kranja sta danes tu dežurni od Rdečega križa. Ne moreta prebrskati teh fantov. Vsako delo takoj vidijo, dobesedno jima ga vzamejo iz rok. Skoraj vso sejemsko halo so pomeli, pospravili mize, pomili posodo. Zdaj so spet v svojem kotu, pri ležiščih in razglablajo, kdaj bodo šli naprej, kako. Med Slovenci so srečni. Kako bi ne bili, ko so med tako čudovitimi ljudmi. Še ko so ležali vkopani na italijanskem mejnem prehodu, ko so jih "okupirali", kot pravimo Slovenci, so jim vaščani prinašali cigarete, mi pripovedujejo Bi-

slim, Arsim in Behlul. Čakali so na prvo priložnost, da uidejo. Nobenih povelj niso več hoteli poslušati, kar bi bilo lahko uperjeno proti Slovincem. Oni dan so zahtevali, naj prestrelijo gume tovornjakov, ki so zaprli cesto na Bohinjski Beli. Ne. Raje so ušli. Slišala jih je straža, dva sta tekla za njimi, repetirala... A k sreči, noben strel ni padel. Zdaj so tu. Dvajset Albancev in dva Srba. Vsi si želijo le domov. Do konca bodo odslужili vojsko, do zadnjega dne, vendar ne v takih okoliščinah, ko morajo streljati na svoje. Eden njihovih je streljal na straži in ubil policista, iz strahu, zdaj je skoraj ponorel. No-

Čas je za kosilo za ujetnike, pa tudi za njihove stražarje: Karlo Triller in Janez Eržen sta si ga pošteno zaslužila. - Foto: D.D.

GORENJSKI GLAS

**EKONOMSKA
PROPAGANDA**

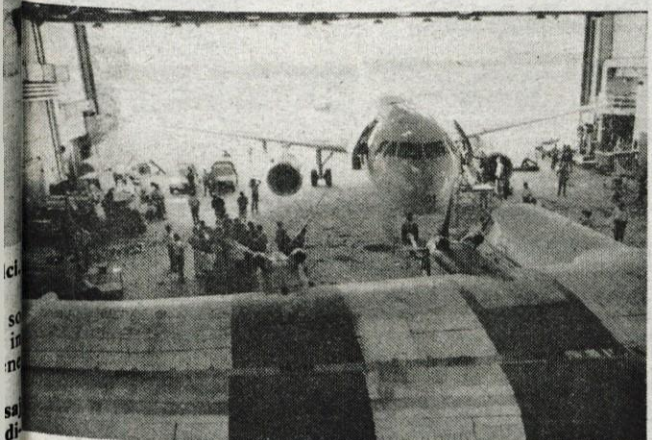
Življenje pa teče dalje - Teritorialec Vili Konc z Visokega je hoče noč prav v nedeljo, ko je bil dežurni na kranjskem sejmišču, praznoval 23. rojstni dan. Šef kranjske slaščičarne Čebeliče Isak Razmadani, mu je poslal pravo veliko sadno torto. Razrezali so jo seveda, da, kako drugače - z bajonetom. - Foto: D.D.

čajo, da se še komu zgodi kaj takšnega. Kakšnih trideset vojakov je le še v kasarni, nič več.

Tudi ti bodo ušli, zagotovo. Ko bi se le dalo urediti tako, da bi jih slovenski Rdeči križ spremljal do doma! Taka pot bi bila najbolj zanesljiva. A kaj, ko sme z njimi le do hrvaške meje. Povelje je padlo: Vojaki albanske narodnosti odpotujejo po drugi uri popoldne. Avtobusi pridejo ponje. Tudi oba Srba bosta verjetno šla z njimi. Tudi najboljše prijatelje imata med Albanci, pravita. Da bi bila srečna ta pot, vam želimo, Behlul, Bislim, Arsim, Slobodan Aleksander... ● D. Dolenc

V petek odpeljali zadnji štirje tanki JA Letališče Brnik je "čisto"

Brnik, 8. julija - Danes po poldnevu so izpred ograde brniškega letališča vlečna vozila odpeljala v vrhniško kasarno zadnje štiri tanke M-84. Jugoslovanska armada je začela umikati svoja borbena vozila - štirinajst tankov in osem oklepnih transporterjev - z Brnika prejšnji dan. Danes zjutraj so policijski pirotehnik tudi začeli pregledovati letališko območje in objekte, če je po bombardiranju in nitriliranju letališča morda kje obležal neaktiviran izstrelek.

lovca vojnega letalstva sta "dobro" merila na Jatovega konkurenca Adrio Airways.

»To je mogoče, če izstrelek pade na tla pod nepravim komom,« je dejal komandir mejne milice na Brniku Janez Rupar. Policisti so pregledali celotno območje in objekte, razen objektov bivše eskadrilje JA, ki so jih prepustili teritorialcem. V petek dopoldne so letališče obiskali tudi številni domači in tuji novinarji ter si ponovno ogledali razdejanje, ki sta ga pustila dva lovca vojnega letalstva. Očitno je imela armada namen škodovati samo Jatove mu konkurentu, slovenskemu letalskemu prevozniku Adrio Airways, ko sta napadla njene hangerje, letala in skladišča. Airbus in dash 7 sta popolno-

Janez Rupar, komandir mejne milice: »Pirotehnik so med pregledovanjem letaliških površin in objektov našli eno neaktivirano mino iz letalske rakete.«

ma neuporabna, DC 9 in drugi dash pa bo še mogoče popraviti. Po prvih ocenah ima Adria za več kot 100 milijonov dolarjev škode.

Na objektih Letališča Brnik je po besedah direktorja Vinka Možeta znatno manj škode, za približno tri milijone dinarjev. Direktor in piloti Adrie so tudi povedali, kako so se letala JAT ognila bombardiranju Brnika. Brniško letališče so iz Beograda zaprli za promet prejšnji četrtek ob 13.40. Pol ure pred tem so v kontrolni stolp vprašali, ali je na letališki stezi še kakšno Jatovo letalo...

Letališke tehniške ekipe so letališče že usposobile za ponovni promet. Kdaj bo spet odprto, pa je odvisno od pristanka zvezne uprave v Beogradu. ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

Zadnje štiri tanke JA so v petek z Brnika vrnili v vrhniško kasarno.

Vojaki JA odhajajo iz zbirnega centra na Gorenjskem sejmu Veselje ob vrnitvi domov kali skrb, kaj bo

Kranj, 5. julija - Večino zajetih pripadnikov Jugoslovanske armade iz gorenjskega zbirnega centra na Gorenjskem sejmu poslali domov že pred petkom, v petek dopoldne pa je dobilo potrdilo o izpustu še 59 vojakov, ki so bivali v sejemski hali, in štirinajst Albancev, ki so zaradi posebnih zaščitnih ukrepov bivali drugje. Fantje, pravijo, so zaradi posebnih zaščitnih ukrepov bivali drugje. Fantje, pravijo, so zaradi posebnih zaščitnih ukrepov bivali drugje. Fantje, pravijo, so zaradi posebnih zaščitnih ukrepov bivali drugje.

Kljub veselju ob odhodu in mislih na ponovno snidenje z domačimi pa so obrazi mladih vojakov JA kazali tudi zaskrbljenost. Vsi po vrsti so pripovedovali, da se v Sloveniji počutijo varne, presenečeni so nad zelo korektnim ravnanjem naših policistov in teritorial-

cev, še posebej pa nad gostoljubnostjo Kranjčanov, ki so jim nosili razne priboljške, čokolado, cigarete, v sejemski hali so lahko celo kuhali kavo. Skrbi jih, kako bo na poti zunaj Slovenije; ali bodo sploh uspeli priti do doma, če že, kaj jih čaka doma. Bodo morali

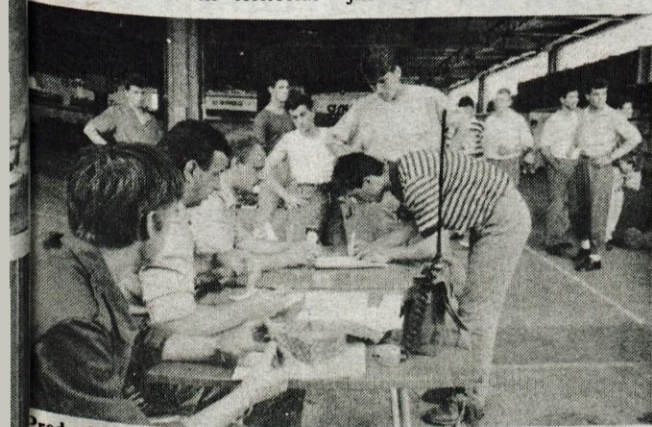

Domov

ponovno obleči uniforme JA ali jih morda čaka še hujša kazen? Strah, negotovost.

Katjuša Trampuž iz kranjskega Rdečega križa si je v petek ob odhodu zajetih vojakov JA zasluženo, a prehitro oddahnila. »Do danes smo oblekli in napotili domov 350 vojakov JA. Starši so prihajali po svoje sinove, jih veliko odpeljali s seboj. Mislim, da je pot prek Rdečega križa najbolj prava in varna. Kranjčani so se pri tej humani akciji izjemno izkazali, za fante iz JA so nanosili ogromno oblačil, "tolažili" so jih z raznimi priboljški. Rada bi pohvalila tudi vse sodelavce Rdečega križa, večinoma študente medicine, ki so zares nesebično pomagali.«

Kasarne Jugoslovanske armade na Gorenjskem so bile v petek domala že prazne. Vojaki so deloma ostali samo še na Bohinjski Beli in v Kranju. Od tam so tudi od petka naprej še prihajali v zbirni center na Gorenjskem sejmu. ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

Pred odhodom še potrdilo o izpustu.

NA SONČNI STRANI ALP

Odpadki so še vedno na Jesenicah

Jesenice, 8. julija - V nedeljo, 7. julija, ob 7. uri zjutraj je potekel tok, do katerega bi morali z industrijskih tirov jeseniške železarne odpeljati nevarne odpadke, ki so jih pripeljali iz Bosne. Na jesenicah so opravili na tisoče delovnih ur, da so tovor, ki je prišel v katastrofalnem stanju, sanirali. Stroški pretovarjanja in zarovarovanja so presegli pogodbenih 400.000 nemških mark, kolikor jeval bi jih dobila Železarna Jesenice.

25 sodov, ki jih lastniki niso prepoznali, so dali v ustrezno embalažo in jih z Jesenic odpeljali že v sredo. Nekaj tovara so preložili v nove sode, vse skupaj pa primerno zavarovali, da ni prišlo škode, ki bi lahko nastala tudi zaradi meteoritnih voda.

Inšpektorji so ugotovili, da je tovor - 4.600 sodov na 72 valonih - tako pripravljen, da lahko povsem varno potuje na drugo lokacijo, ki naj bi jo določili na ministrstvu za varstvo okolja in urejanje prostora. Vendar pa do ponedeljka zjutraj ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora še ni imelo predloga, kam naj odpadke odpeljejo.

Na Jesenicah pa ponovno opozarjajo in vztrajajo, da morajo odpadki čimprej z Jesenic. ● D. S.

Navodilo sanitarne inšpekcije Kako z živili, če zmanjka elektrike

V trenutku, ko zmanjka električne energije, je treba zamrzovalnikom, v katerih so shranjena živila, posvetiti posebno pozornost. Zlasti pomembno je, da skrinje oziroma omare ne odpiramo. Živila bodo ostala higiensko neoporečna in kvalitetna še 48 ur potem, ko je zmanjkalo elektrike.

Po preteku 48 ur posvetimo pozornost predvsem mesu. Ločimo govedino, iz katere je mogoče skuhati jed (golaž ipd.). Pripravljeni jed lahko naknadno zamrzujemo. Če pa električne energije ni, jedilo shranimo v steklene kozarce (podobno kot kompot). Seveda je treba kozarce še termično obdelati (15 do 20 minut).

Drobovino, ribe in svinjino je treba čimprej porabiti. Svinjsko meso sme sicer biti shranjeno v hladilni skrinji le do 6 mesecev. Pri svinjini je mogoče še hranjenje v raztopini vode in soli (do 21 dni).

Stročnice se lahko shrani za nadaljnjo uporabo kot meso (kozarci in termična obdelava).

Ponovno se ne sme zamrzovati živil, ki so bila pred tem odtajana (v isti obliki). ● Franjo Jurman, sanitarni inšpektor

Zapore na cestah

Kranj, 8. julija - V zadnjih dneh se je na cestah pripetilo več prometnih nezgod, ker so vozniki trčili ob ovire. Upravitelji cest morajo vse zapore dobro označiti oziroma osvetliti, kljub temu pa velja opozorilo tudi voznikom, naj zlasti ponoči vozijo karseda previdno.

Se vedno so zaprti nekateri odseki cest, in sicer: na magistralni cesti Jesenice - Kranj je prepreka v Soteski med Koroško Belo in Potoki, promet je urejen enosmerno, prav tako poteka enosmerni promet prek viadukta Peračica. Na regionalni cesti Javornik-Gorje je v podvozu pri Blejski Dobravi postavljena premična prepreka, ki se odmakne pri skupini vozil. Cesta Tržič - Golnik je prevozna samo za osebna vozila. Cesta Kranj - Kokrica - Golnik je zaprta s preprekami pri Gorenjskih oblačilih in na Velikem hribu. Obvoz je prek Britofa in Zlatega polja. ● H. J.

Vsi mejni prehodi odprti

Kranj, 8. julija - Mejni prehod Karavanke je odprt za ves promet brez omejitev, za ves promet je odprt tudi prehod Ljubelj; prepoved velja na območju Avstrije za tovornjake z nosilnostjo nad 7,5 ton ob sobotah in nedeljah. Prehod Korensko sedlo je odprt, razen za tovorna vozila, Rateče samo za osebna vozila in avtobuse, Jezersko pa za ves promet. ● H. J.

NESREČE

Utonil v Savi

V nedeljo, 7. julija, okrog 18.40 je v Savi pod jezom pri Tekstilindusu utonil 17-letni Simon Štefe iz Kranja. S prijatelji se je popoldne kopal v reki. Ko je na bregu oblačil spodnji del trenirke, je izgubil ravnotežje in padel v vodo. Prijatelji so mu zama pomagali ven. Očitno se je s trenirko zataknil med skale. Po eni uri so ga mrtvega potegnili iz reke poklicni reševalci.

Z motorjem v obcestno ograjo

20-letni Tomaž Legat iz Žirovnice je 4. julija ob 16.55 z motorjem BMW vozil od Jesenic proti Radovljici. Zunaj Žirovnice je v blagem levem ovinku zapeljal na neutrjeno makadamsko bankino, trčil v kovinsko varovalno ograjo, nakar ga je vrglo v zrak. Huje ranjen je obležal na travnatem pobočju pod cesto. Odpeljali so ga v UKC. Motorist je vozil brez varnostne čelade.

Podobna mopedistova usoda

Tudi 56-letni Jože Hajdinjak s Planine je bil očitno prepričan, da je varnostna čelada zgolj nepotreben okras glavi. 2. julija ob 19.10 je z mopedom vozil po lokalni cesti Trboje - Kranj proti Kranju. Med naseljema Trboje in Žerjavka je domnevno zaradi vinjenosti zapeljal s ceste na neutrjeno bankino. Pri padcu se je hudo ranil, tudi njega so odpeljali v UKC.

Brez voznškega dovoljenja

20-letni Šenčurjan Boštjan Godler je 5. julija ob 23.40 brez voznškega dovoljenja peljal z jugom iz Kranja proti Polici. Zunaj Kranja je v blagem desnem ovinku zavil levo na neutrjeno bankino, nato sunkovito zavil desno proti sredini ceste. Avto je zaneslo s ceste, kjer se je prevrnil. Voznika, ki ni bil pripet z varnostnim pasom, so huje ranjenega odpeljali v UKC, njegova sopotnika pa sta jo odnesla s praskami.

Kolesarka v levo pred avto

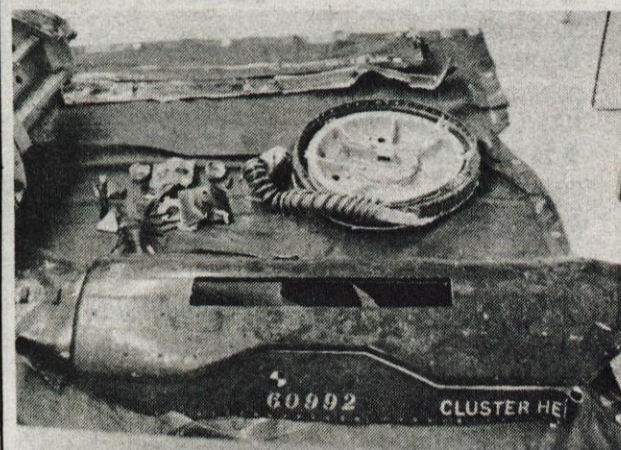
5. julija ob 10. uri je 64-letna Katarina Murn iz Stražiške s kolesom peljala po cesti od Kranja proti Škofji Loki. V Zg. Bitnjah je nameravala zaviti levo na cesto proti pokopališču. Zavila je znenada, ko jo je z avtom že začel prehitovati 52-letni Peter Sušteršič iz Škofje Loke. Kljub umikanju v levo in zaviranju jo je zadel, avto pa je nato trčil še v bližnjo hišo in drevo ob njej. Kolesarko so huje ranjeno odpeljali v UKC.

V avto nasproti

4. julija nekaj pred osmo zvečer je 21-letni Franc Novinc iz Podlubnika v Škofji Loki z jugom vozil od Kranja proti Škofji Loki. Pred Zg. Bitnjami je iz neznanega vzroka zapeljal levo na nasprotni vozni pas in trčil v golf, ki ga je pravilno po svoji strani ceste vozil 31-letni Branko Krsnik z Brezji pri Tržiču. V nezgodi so bili huje ranjeni: oba voznika in sopotnika v golfu Mojca Krsnik, stara 27 let, in triletna Nataša Krsnik.

V temi brez prižganih luči

5. julija ob 23.15 je 19-letni Samo Jelenc iz Smokuča z neregistriranim motorjem tomos brez prižganih luči vozil po lokalni cesti od Hraš proti Lescam. Z njim se je na zadnjem sedlu peljal Klemen Kapus. Jelenc je zapeljal na levi vozni pas, ko je iz nasprotne smeri z mopedom pripeljal 17-letni Miha Domaževič, doma z Breznice. V čelnem trčenju je bil huje ranjen Samo Jelenc, ki - prav tako kot Domaževič - ni nosil varnostne čelade. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico. ● H. J.

Dokazno gradivo: deli kasetne bombe angleške izdelave, s kakršnimi je letalstvo Jugoslovanske armade bombardiralo kolono tujih tovornjakov, ujetih v cestni blokadi na Medvedjeku. - Foto: G. Šinik

PROIZVODNO, TRGOVSKO
IN GOSTINSKO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA p.o.

Kidričeva 54
64220 Škofja Loka

objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnih lokalov:

1. Bistvo Planina, Trg Prešernove brigade 8 v Kranju, ki meri 146,84 m² skupaj s funkcionalnim zemljiščem 156 m². Izklicna cena skupaj z opremo je 4.186.856,00 din.
2. Trebija 19, p. Gorenja vas, v velikosti 252 m² skupaj s funkcionalnim zemljiščem 802 m². Izklicna cena je 2.286.112,00 din.

Javna dražba bo 24. 7. 1991 ob 8. uri v mali sejni sobi podjetja na Kidričevi c. 54, Škofja Loka. Ogled prostorov je možen 19. 7. 1991 ob 10. uri. Informacije dobite po telefonu 631-261, int. 58. Udeleženci morajo pred dražbo vplačati kavcijo v višini 10 % od izklicne cene na žiro račun prodajalca št. 51510-601-15400. Kupec bo moral celotno kupnino plačati v 15 dneh po podpisu pogodbe. Prometni davek in vse ostale stroške v zvezi s prodajo plača kupec.

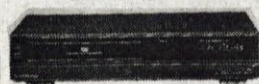
PROIZVODNO, TRGOVSKO
IN GOSTINSKO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA p.o.

Kidričeva 54
64220 Škofja Loka

ODDAJA V NAJEM

1. Lokal v Blaževi ul. 2 v Škofji Loki v velikosti 16 m². Lokal je neopremljen in ni primeren za trgovsko ali gostinsko dejavnost.
2. Lokal na Mestnem trgu 2 v Škofji Loki (Homanov kot) površine 35 m². Lokal je neopremljen in primeren za trgovsko ali drugo podobno storitveno dejavnost, vendar ne za prodajo živilskega in tekstilnega blaga ali gostinstvo.

Poslovna prostora bosta dana v najem za nedoločen čas. Interesenti naj pismene ponudbe z navedbo višine najemnine in vrste dejavnosti pošljejo v zaprti kuverti z oznako »Ponudba za najem« na upravo podjetja Loka, Škofja Loka, Kidričeva c. 54. Rok za pošiljanje ponudb je 8 dni po objavi. Vse dodatne informacije dobite po tel. 631-261 int. 58.

VIDEOREKORDER, 3 glave, VPS,
počasni posnetek, LCD zaslon
samo 12.490,00

Barvni televizorji, videorekorderji, videoplayerji, hifi stolpi, radiokasetofoni.

CD gramofon, 2 x 30 W, dvojni kasetofon
digitalni radio, ura, daljinsko upravljanje
samo 12.490,00

MOŽNOST NAKUPA

NA 3 - 12-MESEČNO POSOJILO!

del. čas
od ponedeljka
do petka
9 do 12 ure,
od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažuni)
tel.: 212-367

GORENJSKI GLAS

POLETNA AKCIJA GORENJSKEGA GLASA!

Z Gorenjskim glasom bo letošnje poletje še lepše, kajti z njim bo v vročih dneh bolj prijetno. In poceni. Kaj smo pripravili tokrat? Za vse naročnike poltednika Gorenjski glas bomo na mednarodnem Gorenjskem sejmu v mesecu avgustu v Kranju pripravili super presenečenje. Ko druge cene divjajo, je poletje z Gorenjskim glasom cenejše in Vam daje več.

Če še niste redni naročnik Gorenjskega glasa, pohitite: z izpolnjeno naročilnico pridobite veliko: dvakrat tedensko dober časopis + **zastonj** male oglase + sodelovanje v nagradnih igrah + še in še (vsak torek in petek nekaj!). **Odločite se in nam pošljite Vašo naročilnico čimprej.**

SREDNJA TEKSTILNA, OBUTVENA IN
GUMARSKA ŠOLA KRANJ, p. o.
C. Staneta Žagarja 33
64000 Kranj

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj ponovno razpisuje za šolsko leto 1991/92 in naloge za nedoločen čas

POUČEVANJE PRAKTIČNEGA POUKA V KONFEKCIJSKEM PROGRAMU - 3 učitelji

Nastop dela 1. 9. 1991.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh.

AVTO ŠOLA

«VIC» MLADI VOZNIK d.o.o.
Zlato polje 1
Kranj

ORGANIZIRA

TEČAJ CPP

15. julija 1991

dopolodne - popoldne

INFORMACIJE:

213-619

328-602

RENT-A-CAR

SGP GORENJC RADOVLJICA in RAZVOJNI CENTER RADOVLJICA

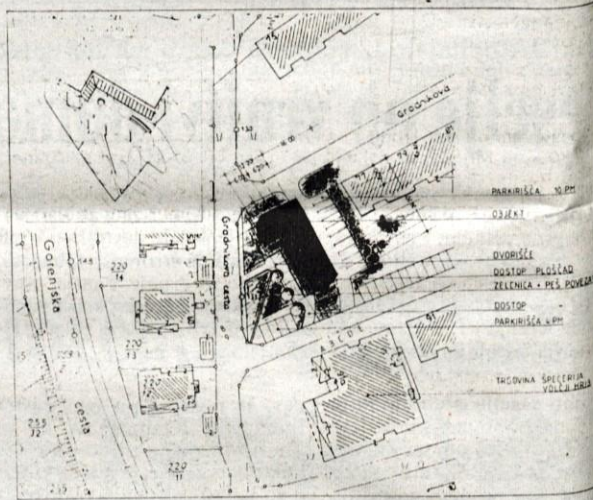
vam omogočata možnost

nakupa lokalov ob trgovini

Volčji hrib v Gradnikovi ulici

v Radovljici

Lokali v velikosti od 20 do 55 m² so namenjeni storitveni dejavnosti, trgovini in gostinstvu. Objekt bo zgrajen do 16. decembra 1991. Informacije vam do 12. 7. nudi Razvojni center Radovljica, Kranjska c. 13, Radovljica tel.: 064/74-177.

NOV BLAGOVNI CENTER LOKA V MEDVODAH

IVANTOURS d.o.o.

PODJETJE ZA TURIZEM

Pod gozdom 17, 64264 Bohinjska Bistrica
tel. & fax: 064/721-453

ODDIH IN POČITNICE TUDI ZA PLITKE ŽEPE

doma in v tujini

v POREČU

- julija, avgusta in septembra
- v hotelih B kat.
- v apartmajih in bungalovih
- v hotelih vam nudimo 7 polnih penzionov po NAJUGODNEJŠI CENI
- za otroke do 11 leta dodatni popust

**POKLIČITE NAS ŽE
DANES IN SE
PREPRIČAJTE!**

v ŠPANIJI na COSTA BRAVO

odhod 27. 7. 1991

- potujete z avtobusom, ki ima WC, BAR, VIDEO
- bivate v hotelih visoke kat. - TWC, BALKON, TEL.
- hoteli so ob obali
- nudimo vam polne penzione

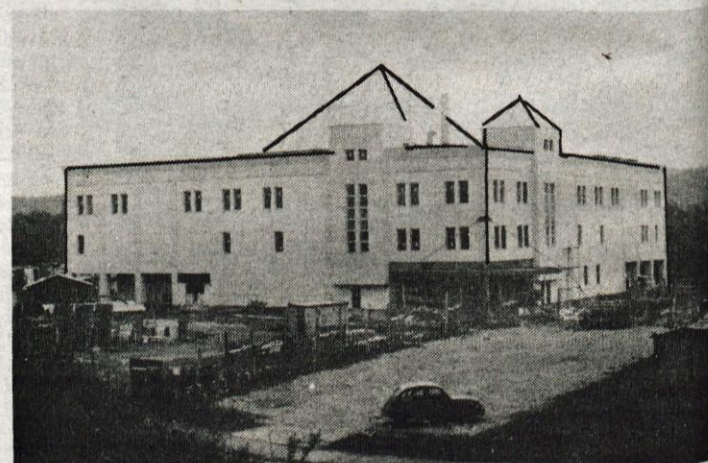
CENA 800 DEM

Možnost potovanja in oddihov po svetu: Ciper, Grčija, Tajska, Tunis,... in doma.

Za vse informacije po tel.: 064/721-453

PROIZVODNO, TRGOVSKO
IN GOSTINSKO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA p.o.
64220 Škofja Loka
Kidričeva 54
Telefon: 064/631-261, 632
Telefax: 064/631-983

PRIDEŠ IN IZBEREŠ:

prehrana in potrebščine za dom in gospodinjstvo ...
oblačila za vso družino in tekstilni izdelki ...
elektro material, bela tehnika, vse za šport in prosti čas ...

UGODEN NAKUP JE NAKUP PRI LOKI

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

CAMCORDER Sony, nov, ugodno prodam. ☎ 329-661, popoldan

Prodam ameriški globinski SESA-LEC Kirby. ☎ 324-645 9674

GRADBENI MATERIAL

Prodam 15 rabljenih lesenih PUNT po 50,00 din. ☎ 213-339 9596

Prodam nova vhodna VRATA in belo MIVKO. ☎ 311-146 9699

Oddam okrog 200 rabljenih strešnikov, primernih za lopo. Dolenc, Zevnikova 5, Orehek.

IZGUBLJENO

Odvzeto je bilo roza GORSKO KOLO. Prosim pomoč! ☎ 45-662

KUPIM

Kupim več TELIČK simentalk, starih do 10 dni. ☎ 70-104 9680

Kupim GRANITNE KOCKE, vel. 10 x 10 cm, 50 kvad. m. ☎ 328-478 9704

MOTORJI KOLESA

Ugodno prodam dirkalno KOLO, na 10 prestav. ☎ 622-532 9711

OBVESTILA

SERVIS vseh vrst ŠIVALNIH STROJEVI! Nudimo tudi poučevanje za ravnanje s šivalnim strojem. Informacije na ☎ 42-805 7550

J & J TV, VIDEO, HI-FI servisi! Popravljamo vse vrste TV, video in hi-fi naprav. ☎ 329-886 7671

Spoštovani občani Trboj! Kdor mi lahko vrne MREŽO za sejanje peska, bo nagradjen! Vodnik, Trboje 80, Kranj 9668

VODOVODNO NAPELJAVO vseh vrst, vam naredimo! ☎ 218-427 9675

Trgovina "Mojca" - Deteljica, Tržič, vam nudi vse za vašega malčka. 9705

RAČUNALNIŠKI PROGRAMI za trgovino in gostinstvo. ☎ 48-249

CENTRALNA NAPELJAVA - strokovno, hitro, ugodno. ☎ 73-186

5. 10. bo MARATON v Kranju, popust za K.K., do 12. 7., za vplačila na ŽR. 9713

5. 10. bo v Kranju super MARATON. Prijave na ŽR 05/1600117-3029980 9721

TELEFON TRGOVINA - SERVIS

V zalogi kompletan program PANASONIC telekomunikacij.

Tel. Kranj: 215-867
Tel. Ljubljana: 061/573-209

STANOVANJA

Prodam PROSTORE v Škofji Loki, za lokal ali stanovanje. ☎ 620-070

Po zelo ugodni ceni prodam 2-sobno STANOVANJE, 59 kvad. m., staro 5 let, v Škofji Loki ali zamenjam za 1-sobno. ☎ 633-542

KUPON

za brezplačen mali oglas v Gorenjskem glas

Naročniška številka: | | | | |

Priimek in ime: | | | | |

Naslov: | | | | |

Besedilo za objavo: | | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

| | | | |

PRIDELKI

Prodajamo sveže vrtno JAGODE po 40,00 din za kg. Sušteršič, Mla-karjeva 75, Šenčur - Planjava. ☎ 41-026 9586

Prodam novi KROMPIR za krmo. Prebačevo 27, Kranj 9679

POSESTI

Ugodno prodam nezazidljivo PARCELO v okolici Škofje Loke. ☎ 631-467 9693

Enonadstropno HIŠO zamenjam za 1-sobno stanovanje, z manjšim doplačilom. Kondić, Sp. Duplje 74

Prodam PARCELO z lokacijo, v Radovljici. ☎ 74-706 9715

HIŠO, pri Begunjah na Gorenjskem, v IV. fazi, prodam. ☎ 74-251 9718

POZNANSTVA

Dekle ali mamica z 1 otrokom, če si stara od 18 do 35 let in živiš na kmetiji, se oglasi 25-letnemu fantu, ki bi z veseljem prišel na Tvoj dom in poprijel za kmečko delo. Zaželena fotografija. Šifra: T.N.P. 91/92 9681

RAZNO PRODAM

Prodam SENO iz kozolca in SLA-MOREZNICO. Bistrica 13, Duplje 9673

Prodam TRAKTOR IMT 533 in žagan LES za vikend. ☎ 70-009 9700

OSTALO

Prodam hrastove STEBRE od kozolca. Breg ob Savi 8, Mavčiče

Prodam AVTOSEDEŽ in otroški VOZIČEK. ☎ 43-346 9684

Prodam bukova DRVA. Sp. Bela 6, Preddvor. ☎ 45-304 9691

Po ugodni ceni prodam žensko uvoženo POROČNO OBLEKO, štev. 38 - 40, z dodatki. ☎ 631-467

VARSTVO

SUPER BABII Ste službeno zadržani, bi radi šli na večerjo, v kino ali mogoče v gledališče, pa ne morete nikomur zaupati varstva svojih otrok. Pokličite SUPER BABI. ☎ 323-666 3897

VOZILA

Prodam Z 750 LE, letnik 1984. ☎ 41-825 9670

JUGO 55 Koral, star 16 mesecev, prodam. ☎ 40-263 9678

Prodam R 4 GTL, letnik 1985, 79.000 km, bele barve. ☎ 68-051

Prodam karambolirano Z 750. ☎ 45-290, po 14. uri 9683

Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1981. ☎ 51-880 9686

Prodam JUGO 45 AX, letnik november 1987, prevoženih 25.000 km, garažiran in zelo ohranjen. ☎ 79-633 9688

Prodam KOMBI, letnik 1976. ☎ 324-362 9698

R 4 GTL, letnik 1984, 90.000 km, brezhiben, prodam. Podlubnik 283, Škofja Loka 9708

Prodam MERCEDES 406, letnik 1971, vozen z B kategorijo. ☎ 620-026 9710

Prodam zaleten MITSUBISHI Lancer, letnik 1988. ☎ 77-957 9712

Prodam Z 750 in FIAT 126 P, oba v voznem stanju. Bilban, Dornice 1, Vodice 9719

Z 128, letnik 1989, prodam. ☎ 44-591 9720

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim dekle za STEŽBO. ☎ 46-307 9687

ZASTAVA AVTO
p.o. LJUBLJANA, Celovška 150
CESTA JLA 10
PRIPELJITE AVTO - PRODALI GA BOMO
064/211-553, 216-563

STAN. OPREMA

Prodam raztegljiv KAVČ. Zg. Duplje 25 9696

Prodam ohranjeno belo KUHINJO. ☎ 328-449 9714

Prodam novo kotno KAD, WC - komplet, 25 odstotkov cene. ☎ 50-825 9717

ŽIVALI

Prodam 14 dni staro TELIČKO simentalko. Mavčiče 40 9672

Dve KOZI, srnaste pasme, z mladici, prodam. ☎ 41-377 ali 324-362

Prodajamo JARČKE nesnice. Belaharjeva 49, Šenčur 9702

Ljubiteljem živali oddamo mlade MUCE. Šmid, Mlekarska 12, Kranj. ☎ 325-634 9703

ROTTWEILER mladiča, z rodovnikom, starega 9 tednov, prodam. ☎ 47-292 9706

TELIČKO, staro 10 dni, od dobre molznice, prodam. Koseze 15, Vodice 9716

Prodam več KRAV in francisovo TURBINO. ☎ 65-149

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je doživel naš dragi mož, oče in deda

JAKOB TOPLAK

Od njega se bomo poslovili danes ob 18. uri na pokopališču v Bitnjah.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

IVANE ŠTEFE

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo za zdravniško pomoč dr. Oriani Verdikon Janša. Govorniku Pavlu Draksler, za poslovične besede, pevcem bratov Zupan, KOZZB NOV in VVI in društvu upokojencev Šenčur. Vsem prisrčna hvala!

Vsi njeni!

Šenčur, Kranj, Ljubljana, 26. junija 1991

ZAHVALA

Globoko nas je presunila vest, da je ob agresiji okupatorske vojske na suvereno Slovenijo izgubil mlado življenje

PETER PETRIČ

mož, oče, sin, vojak Teritorialne obrambe Slovenije in kranjski občan

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 7. julija 1991, ob 17. uri na pokopališču v Cerkljah na Gorenjskem. Iskrena hvala vsem, ki v teh težkih trenutkih delite žalost z nami.

Žena z otroki, starši in Občina Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

IVANKE DREMPETIČ

se iskreno zahvaljujemo sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo spremili na zadnjo pot. Posebej se zahvaljujemo dr. Bavdku in njegovim sestram za dolgoletno zdravljenje, patronažnim sestram, obema župnikoma za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem ter kolektivu LB GB Kranj in FOV Kranj. Bavdkovi mami se iskreno zahvaljujemo ob ne-sebični pomoči, ki jo je nudila v hudi bolezni in trpljenju mame Ivanke. Njena plemenitost ji je lepšala bolečine, ter tudi domačim pomagala in jih bodrila.

Iskrena hvala Ksenija in Milan

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 17. letu starosti za vedno zapustil naš sin, brat in vnuk

SIMON ŠTEFE

dijak II. letnika

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, 9. julija 1991, ob 16.30 na kranjskem pokopališču.

VSI NJEGOVI

Neizmerno nas je pretresla vest, da je zaradi agresije na mlado državo Slovenijo izgubil življenje naš dolgoletni sodelavec

PETER PETRIČ

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 7. julija 1991.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

DELAVCI ADRIE AIRWAYS

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža

IVA KIŠIČA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom posebej Stričeviču, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju Vojne bolnice Moste-Ljubljana, govorniku Beštru za poslovične besede, organizaciji ZB Primskovo, praporščakom, godbi in pevcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žena Helena

Kranj, 25. junija 1991

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

ANGELA BOŽIČEVIČ

roj. Lombar

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju za dolgoletno zdravljenje in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Enako se zahvaljujemo tudi Angeli Mazi za ne-sebično pomoč pri njeni bolezni in pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj še enkrat hvala.

Vsi njeni!

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec

RADO KOŠIR

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, v sredo, 10. julija, ob 16. uri na Kokrici.

Delavci Aerodroma Ljubljana

Mejni prehod Ljubelj jutri

Tržič, 6. julija - Če smo še teden dni nazaj ob pisanju o naših mejnih prehodih morali poročati o tem, ali posamezen prehod kontrolirajo organi slovenske države ali pa so okupirani, potem je prav zares olajšanje zapisati o slovenskem mejnem prehodu tudi nekaj podatkov perspektivnega značaja.

Sinoči so namreč v trziškem Paviljonu NOB odprli razstavo programsko urbanističnih rešitev širšega območja mejnega prehoda Ljubelj, ki sta jih Izvršni svet Skupščine občine Tržič ter Društvo urbanistov Gorenjske zbrala z javnim anonimnim splošnim anketnim natečajem. Presenetljiv je zlasti odziv stroke (arhitektov - urbanistov), ki so natečajni komisiji poslali kar 18 elaboratov. Otvoritev razstave je sinoči sicer potekala pod močnim vtisom minulih dogodkov, ki mejnemu prehodu Ljubelj niso prizanegli - a misliti in delati je treba za jutri, ko bomo v svobodni suvereni Sloveniji kot del združene Evrope.

Natečajna komisija, ki jo je vodil trziški župan Peter Smuk, nobenemu od prispelih elaboratov ni podelila prve nagrade. Avtorica Lidija Frankovič je za svoj elaborat pod šifro »Jedro« prejela drugo nagrado, prof. dr. Fedja Košir pa tretjo nagrado za elaborat »Futur«. Poleg tega se je natečajna komisija odločila za odkup dveh elaboratov (avtorja Jožeta Nemca in skupine avtorjev, v kateri so Darja Marinček, Jasna Kralj ter Andrej Cvar).

Ob razstavi idejnih rešitev urejanja območja Ljubelja se je treba spomniti, da so v Tržiču pred dobrim letom dni že skorajda zasadili lopate za gradnjo druge prosto carinske prodajalne na ožjem območju mejnega prehoda, vendar so se stvari zelo zapletle in so jih občinski odborniki vrnili na izhodišče s sklepom, da s strokovnimi pristopi opredelijo kar najbolj optimalno izrabo izredno dragocene lokacije ob meji z Avstrijo. Natečajne rešitve so torej tu, do konca julija (razstava v Paviljonu NOB bo odprta do 28. julija) pa naj bi se do predlaganih strokovnih pogledov opredelili tudi Tržičani, ki jim ravno ljubeljsko okno v svet pomeni zelo pomembno razvojno postavko. ● M. Va.

Barbara Mulej doma

Kranj, 8. julija - Najboljša slovenska teniška igralka, Kranjčanka Barbara Mulej se je v petek vrnila s turnirja v Stuttgartu, kjer je osvojila novih devet točk na ATP lestvici. Barbara je v prvem kolu premagala Španko Bessovo z rezultatom 7 : 5 in 6 : 4, v drugem kolu pa Nemko Poppovo s 6 : 2 in 6 : 3. V četrtfinalu je izgubila z izidom 5 : 7 in 4 : 6. Barbara, ki sicer že dlje nastopa za barve Slovenije (in nosi tudi majico z napisom Slovenija), se je skupaj z očetom in trenerjem Janezom odločila, da ne odpotuje na naslednji turnir v Erlangen, ki bo prav tako kot minuli s 25 tisoč dolarjskim sklodom. O naslednjih nastopih pa se bosta odločala glede na razmere pri nas. ● V. S.

Podaljšanje časa za vloge

Ljubljana, julija - Ministrstvo za planiranje Republike Slovenije sporoča vsem investorjem, ki se prijavljajo na natečaj za sofinanciranje naložb na demografsko ogroženih območjih v Republiki Sloveniji, da podaljšuje čas za dostavo vlog do 31. julija. Ob tem Ministrstvo ponovno opozarja investitorje, da morajo predložiti celotno dokumentacijo, kot je predpisano v natečaju, ker bo nekompletne vloge zavrglo. ● D. D.

Poletni utrip

Bo vzela voda vse skrbi?

Ljubka blejska cerkva na otočku, kjer bodo mladi pari še zvonili za zakonsko srečo... kopalci pa že veselo "čofotajo".

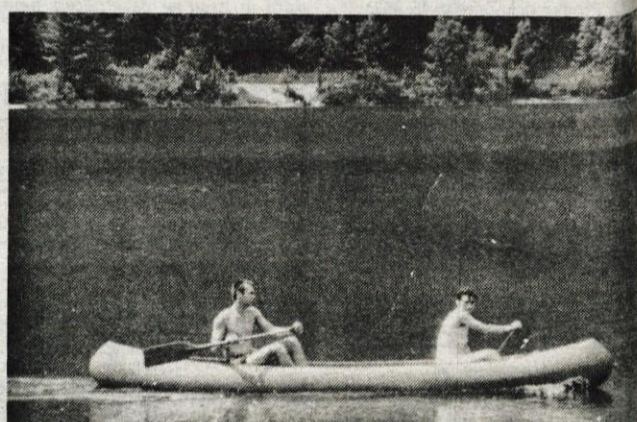

Račja družina se je udeležila svoje prve "fregate"...

Najbrž ne, toda že to, da so kopalci, zlasti pa obe, zadnja leta nekoliko "pozabljeni" slovenski jezera, Bohinjsko in Blejsko, spet oživeli, je vsaj skromen znak, da bodo ljudje spet pomislili na lepo naravo in vse, kar jim lahko nudi. ● M. Peternelj, foto: G. Šinik, J. Cigler

Otroci se tudi v vojnem času znajo poveseleti, čeprav v Bohinju, ob jezeru, ni bilo čutiti vojnega smrada.

Po jezeru bliz Triglava...

Pletne vas čakajo, otroci pa se veselijo tako iskreno, kot se znajo samo oni.

Regatni center v Zaki na Bledu je bil v nedeljo poln takih prizorov.

Anketa

Kam na dopust?

Kje boste letos poiskali sončne žarke, se potapljali in pozabili na skrbi? Hoteli, kampi in apartmaji so še vedno prazni in čakajo, da ponovno zaživijo. Kdo je slutil, da nas bodo ustavile barikade in bomo umoknili ob streljanju topov? Kolone tujcev bežijo, Slovenci pa ostajamo in razmišljamo tudi o čisto navadnih stvareh, npr. o tem, kam se je odmaknilo načrtovano morje?

Ogrinovi z Jesenic: "Načrtovali smo dopust, toda zaradi tekočih razmer smo se zatekli v oazo alp - Bohinj. Tukaj imamo možnost, da se okopljemo in odpočijemo, če pa se karkoli zgodi, pa smo lahko zelo hitro doma. Najbolj smo začudeni, ker tukaj ni turistov in ni slutiti vojne."

Borut Hamer, Blejska Dobrava: "Dopusta sploh nisem načrtoval, ker sem brezposeln in nimam denarja. Razmere v Jugoslaviji me sploh ne zanimajo. Če bom morda s prijatelji odšel na morje, bo to na avtoštop

in zato me barikade sploh ne prizadenejo."

Staretovi z Bleda:

"Na dopust bi morali oditi prvi dan okupacije Slovenije, a smo se takoj premislili. Zdaj se kopamo kar na Bledu in skušamo malo pozabiti na novice, ki jih neprestano oddajata radio in TV. Ko pa bo prevladal razum in bomo spet dobili občutek varnosti, bomo obiskali slovensko obalo."

Drago Ljubojevič, Radovljica: "Zaenkrat še ne vem ničesar, kajti sem študent in za jesen mi je ostal najtežji izpit. S punco sva sicer načrtovala malo daljšo potovanje po Evropi, toda zaradi stanja, v kakršnem smo se znašli, še pomisliti ne upava na to. Želim si pa, da bi se vsaj toliko uredilo, da bom lahko s prijatelji odšel za kakšen teden na slovensko obalo." ● Metka Zabret, foto: J. Cigler

GORENJSKI GLAS
vse kot prej

DO KONCA JULIJA
SMO ZA 10 %
ZNIZALI CENE
SKORAJ VSEM
PROIZVODOM IZ
NAŠEGA BOGATEGA
PRODAJNEGA
PROGRAMA

-10%

ZNIZANJE
CEN VELJA
PRI NAKUPIH NAD
1.000,00 DIN ZA
TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA
ČLANE STANOVANJSKIH
ZADRUG.

PODROBNEJŠE
INFORMACIJE DOBITE
PRI PRODAJALCIH
KRANJSKEGA MERKURJA

MERKUR
KRANJ